

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
Istolep. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Koptarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Koptarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana stev. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Miss Annie Christitsh:

Velika verska borba v Angliji.



Baldwin,
angleški ministrski predsednik.

London, decembra 1927.

Božič, najmilejši praznik na Angleskem, se letos ni obhajal v običajni tišini in harmoniji. Ves narod je razburjen vsled nedavnih dogodkov v parlamentu, ko je novi Obrednik, ki ga je bil predložil primas anglikanske cerkve, propadel.

Izid glasovanja v spodnji zbornici je prišel iznenada, ker je bil Obrednik že prej sprejet v zgornji zbornici, kjer so bili argumenti sivega starčka, nadškofa kenterberijskega, pridobili veliko večino njegovih laičnih kolegov. Njegova teza je bila, da novi Obrednik zadovoljuje želje in tendence tiste sekcije v državni cerkvi, ki se nagiba k večjemu ritualizmu in raznim pobožnostim, ki jih v dosedanjem Obredniku, sestavljenem leta 1662, v periodi reformacije, ni.

Znano je, da se je v zadnjih petdesetih letih v anglikanski cerkvi pojavila težnja po razširjenju ornamentike in ceremonije pri službi božji in da so vsled tega mnogi pastori začeli ne samo posnemati katoliško Cerkev v ritualu, nego si prisvajati tudi izvestne katoliške dogme, ki jih je bila anglikanska cerkev v 16. veku, ko je Anglija oficiolno pretrgala zveze z Rimom, zavrgla. Posamezni pastori gredo danes tako daleč, da rabijo namesto angleškega Obrednika Rimski Misal in »čitajo sv. mašo«, dasi verski nauki anglikanske cerkve oltarno daritev zabranjujejo in obsojajo. Pastori, ki to delajo, nimajo avtorizacije od svojih škofov, ki pa tudi niso v stanju, da bi jih zadržali. Spočetka so kler zasebno opominjali, a ko to ni pomagalo, so take prakse javno zabranili in stvar je prišla celo pred sodišče. Toda kler je v večini slučajev našel način, da nadaljuje po svojem, navidezno pa se je pokoril svojim cerkvenim poglavarjem. Le-ti pa so zopet v želji, da ne bi izzvali nepokorščine, marsikaj tolerirali in celo odobraval. Tako je pred nekoliko leti sedanjí londonski škof, ko je zvedel, da se v nekaterih cerkvah uporablja pri službi božji kadilo, to najprej prepovedal; a ker ni dosegel uspeha, je uporabo kadila dovolil, toda pod pogojem, da se temu ne pripisuje nikak simboličen pomen. S tem je nastal tako imenovani »londonski običaj« (London use), ki se je zelo razširil ter se danes zažiga kadilo pred oltarji po mnogih cerkvah v Angliji; škofje pa niti ne prašajo več, ali smatra kler to za kak globlji verski simbol ali samo za higijensko, desinfekcijsko sredstvo.

Oficiolna anglikanska cerkev priznava vsega samo dva zakramenta kot taka: krst in obhajilo. Toda v mnogih cerkvah slede katoliškemu nauku, da je sedem zakramentov in da je oltarni zakrament telo in kri Jezusa Kristusa in ne samo spomin na zadnjo večerjo. Prišlo je tako daleč, da mnogi anglikanski pastori uvajajo spoved, vsakdanje obhajilo in sploh vse, kar je v navadi v katoliških cerkvah, pozabljajoč pri tem popolnoma, da Ordinal anglikanske cerkve, po katerem so posvečeni, ne priznava žrtvojočega presbiterijata.

Ta psevdokatoliška evolucija je pred dvajsetimi leti prisilila sedanjega nadškofa kenterberijskega in primasa angleške cerkve, da je s krajevimi dovoljenjem sklical cerkveni odbor, da bi proučil celo vprašanje in bi se našel modus vivendi, s katerim bi se ohranila vsaj zunanja oblika edinstva anglikanske cerkve.

Novi Obrednik je torej rezultat dvajset-

letnega dela. Glavna njegova karakteristika je ta, da vsebuje dve formuli: eno z bogatejšim, bolj »katoliškim« ritualom, druga pa je prvotna iz Obrednika leta 1662. Prepušča se volji posameznih pastorej, da uporabijo eno ali drugo.

Rezervacija oltarnega zakramenta se doslej po nauku anglikanske Cerkve ni dopuščala (vendar je bila v nekaterih cerkvah v rabi pod izgovorom, da je to zaradi obhajanja bolnikov); novi Obrednik pa vpoštevajo pobožno željo mnogih vernikov in odobrava rezervacijo za bolnike, a istočasno zabranjuje, da bi se tako rezerviranemu Zakramentu na oltarju izkazovala kaka čast ali adoracija, ki bi značila, da sta izginila elementa kruha in vina in da se nahaja tu sam Jezus Kristus. Ta rezervacija za bolnike pa ni obvezna in more vsak ravnati po starem. Novi Obrednik je poln takih anomalij, ki javno dokazujejo koncesije nepokornemu kleru.

V svojem govoru v zgornji zbornici je angleški primas opozoril na vse koristi, ki bi jih imela cerkev od novega Obrednika, ker bi postalo legalno mnogo tega, kar se dela danes brez avtorizacije. S tem bi se vzpostavila disciplina, ki je zadnji čas le preveč popustila, a Novi Obrednik je tako širok, da more vsakogar zadovoljiti.

Katoliški lordj (katoliških škofov v parlamentu ni) so se glasovanju odpovedali, ker se jih — tako je v njihovem imenu izjavil lord Deubigh — vprašanje Novega Obrednika ne tiče in jih iskreno veseli, da kot lajki nimajo naloge, da bi reševali teološka vprašanja in presojali, ali imajo cerkveni poglavarji prav ali ne v izvajanju čisto cerkvenih poslov. Govor tega znanega katoliškega plemiča je napravil velik vtis na vse navzoče, ker je jasno pokazal logičnost katoliškega stališča v primeri z neurejenimi razmerami pri angličanih. Predlog za Novi Obrednik je bil v zgornji zbornici, kjer so zanj glasovali ne samo anglikanski škofi, nego iz kolegijalnosti nasprotni nadškofu tudi veliko število lordov, sprejet.

Naslednji dan je prišel predlog pred spodnjo zbornico. Sama vlada je bila needina in g. Baldwin je bil kot miroljuben mož mnenja, da je treba Novi Obrednik sprejeti, ker zadovoljuje obe struji v cerkvi in lepo izpričuje duha kompromisa (spirit of compromise), ki da sijajno odlikuje anglikanizem pred drugimi religijami. V istem zmislu so govorili še mnogi odlični politiki vseh strank.

Nato pa je vstal Sir William Joynson-Hicks, notranji miinster in prepričan protestant. Izbrpno je v svojem govoru podal začetek anglikanske cerkve, ki je vznikla iz reformacije. Od tedaj pa do danes je njen značaj protestantski in kot taka ne more in ne sme tolerirati, da bi se vanjo vlačile katoliške ideje in formule. Njen kler se ob posvetitvi zaprisega, da bo vestno čuval protestantsko vero in ta kler jemlje nase težak greh, če z uvajanjem katoliške prakse v cerkve krši to prisego. Takemu kleru v anglikanski cerkvi ni mesta, njemu je odprta druga, znana pot (Rim). Tak kler ne služi zvesto državni cerkvi in nima pravice, da od nje dalje sprejema plačo.

Govor Joynson-Hicksa je poslušala zbornica z veliko pozornostjo. Mnogi, ki so bili dotlej še neodločeni, so sklenili, da glasujejo proti Novemu Obredniku, ki da ne predstavlja drugega, nego popustljivost škofov nasprotni nepokornemu. Izid glasovanja je padel kakor težak udarec nadškofu in škofom (z malo izjemo), ker je to začetek splošnega poloma v organizaciji anglikanske cerkve in napoveduje neizbežno ločitev od države.

Predlog za Obrednik se brez določenih izprememb ne more znova predložiti parlamentu in škofom za sedaj ne preostaje drugo, nego da z nekoliko primernimi besedami pomire svoje nemalo zmedene ovce.

Dasiravno se katoličanov v Angliji ne tiče neposredno, kar se dogaja v anglikanski cerkvi, vendar je vsem odleglo v duši. Tako zvaní »anglo-katoličani« v državni cerkvi so bili v zadnjem času postali neznosni, posnemajoč katoličane v vsem in prisvajajoč si celo ime »Catholic Church« za svoje cerkve. To čisto zavraja potnike, posebno tuje. Tako je tudi nastala pri nekaterih kontinentalnih katoličanih misel, da so anglo-katoliki sicer v neke vrste razkolu z Rimom, da pa nikakor niso protestanti. Ako bi se bili mogli anglokatoliki sklicevati sedaj v upravičenje raznih svojih praks še na svoj Novi Obrednik, bi bilo to še bolj utrdilo njihov položaj, ne bi jih pa približalo

Muslimani zapuščajo demokrate.

Sporazum med dr. Andričem in dr. Spahom. — Radikali sodelujejo z JMO v vseh oblasteh v Bosni in Hercegovini. — Močan vpliv sporazuma na celoten političen razvoj. — Nasprotniki sedanje vlade med demokrati pobiti. — Značilna izjava. — Konferenca med Vukičevićem in dr. Spahom.

r Belgrad, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Iz Sarajeva poročajo, da so radikalni poslanci povsod sprejeli in odobrili sporazum, ki sta ga sklenila dr. Spaho in dr. Andrič, minister za agrarno reformo. Sporazum, o katerem smo dosedaj poročali, nima samo lokalnega značaja za strankarske razmere v Bosni in Hercegovini, marveč ima velik splošno političen pomen. V Bosni in Hercegovini so dosedaj v oblastnih skupščinah sodelovali muslimani z radičevci in imeli skupno povsod večino. V duhu sporazuma pa so sedanjo zvezo prekinili in oblastni odbori so se izpopolnili z radikali. Slično je v vseh drugih javnih organizacijah in zastopstvih.

Del demokratov je proti temu sporazumu, ker je jasno, da pomenja oddaljevanje muslimanov od Demokratske zajednice, katere sestavni del je klub J. M. O. Mnogi celo mislijo, da so se muslimani s tem znatno približali radikalom in da bi v slučaju, če bi hoteli demokrati rušiti koalicijo, definitivno stopili v zvezo z radikali. To so v blagi obliki storili že nedavno, ko se je v demokratskem klubu pričelo govoriti o ideji koncentracije celokupne demokracije.

Da se je s tem zadal intrigam selj. dem. reakcije smrten udarec, ni treba še posebej povdarjati. Radi tega so tudi nezadovoljni demokrati znatno korigirali svoje stališče. Zanimiva je izjava uglednega demokratskega prvaka, ki jo danes priobčujejo »Novosti«, ki so dosedaj zvesto podpirali vsa stremeljenja Radiča, Pribičevića in Jovanoviča. Izjava se glasi:

Vi mnogo pišete o nekih spremembah v političnem položaju. To so samo želje, ki so daleč od resničnosti. Mislim, lahko pa rečete, da tudi trdim, da ni treba nobenih sprememb, razen morda delne rekonstrukcije vlade. Spre-

membe se lahko izvršijo samo v tistem slučaju, če večina radikalnega kluba izrazi Vukičeviću nezaupnico, kar pa je zelo neverjetno. Vukičeviću se je posrečilo, da je razmere v demokratski zajednici poslabšal s tem, da je sklenil s Spahom nek sporazum za Bosno in Hercegovino. Po tem sporazumu je jasno kot dan, da bi Spaho ostal z Vukičevićem, če bi demokrati izzvali krizo vlade. To bi bila samo škoda za nas. Pa naj bo to tako ali tako, kdo more verjeti, da bi Pribičević in Radič odbila ponudbo za vstop v vlado, ki bi jo Vukičević storil v vsakem slučaju. Nasloniti se na dem. selj. koalicijo pomenja, vreči se v opasne avanture. Ta dva politika dajeta s svojim delovanjem v nedavni preteklosti povoda tako misliti. Na kongresu naše stranke bomo razpravljali o celotnem položaju. Kakor bo sklenil kongres, takšna bo naša orientacija v nadaljnjem razvoju političnega položaja. Mi ne moremo prekiniti z radikali, dokler nismo sigurni od zadaj. Zakaj bi mi šli iz vlade, da bi v njo vstopila Radič in Pribičević. Davidovič je nezadovoljen, mora pa potrpeti, ker to zahteva interes stranke.

r Belgrad, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Tekom današnjega dneva so se vršile v predsedništvu vlade konference med predsednikom vlade Vukičevićem in posameznimi ministri. Najvažnejša je bila konferenca med predsednikom vlade in zunanjim ministrom, ki ji je prisostvoval tudi orožniški poveljnik general Tomič. Na konferenci se je razpravljalo o ukrepih, ki se bodo podvzeli radi zagotavljanja javnega miru v južnih krajih. Poleg tega je obiskal predsednika vlade dr. Spaho in se z njim dolgo razgovarjal o podrobnih izvedbi sporazuma med radikali in muslimani v Bosni in Hercegovini.

Blagajnik notranjega ministrstva obsojen na 20 let ječe.

r Belgrad, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Danes se je končal senzacionalni proces proti Simi Stepiću, bivšemu blagajniku notranjega ministrstva. Kakor znano, je bil obtožen, da si je kot blagajnik notr. ministrstva prisvojil velike vsote državnega denarja v skupni vsoti 1,600.000 Din. Prvi proces proti njemu se je vršil 13. decembra. Odložila se je radi tega, ker se je med tem časom ugotovilo, da je po neveril državni denar še v večjem znesku. Na današnji razpravi je bil Stepič obsojen na 20 let ječe.

Makendonstvujušči so napadli, zvezali in potokli našega orožnika.

r Belgrad, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Današnja »Pravda« poroča: Snoci okrog 9. ure bi se bil skoro pripetil na žel. progi Skoplje—Kumanovo nedaleč od postaje Romanovac nov atentat. Niti velika zima, niti ne prehodna pota niso mogla preplašiti bolgarskih banditov, ki ne opuščajo svojih peklenjskih namer. Snoci med 8. in 9. uro je nedaleč od Romanovea skupina neznanih ljudi naletela na našega stražnika. Ti nenavadni ljudje, 8 po številu, so bili oblečeni v obleki naših vojakov. Eden je nosil uniformo našega častnika, toda brez epolet. Stražnika so takoj zvezali in ga v bolgarsčini preklinjali. Vprašali so ga: »Povej nam takoj, kje se nahaja železniška proga?

Rimu. Sedaj pa mora biti celemu svetu jasno, da so to uporniki državne cerkve, katere beneficije uživajo. Kot o takih pa ne more biti niti govora za njihovo »unijco« s sveto katoliško in apostolsko Cerkvijo.

Sprejem, ki ga je pokojni kardinal Mercier ljubeznivo izkazal skupini anglo-katolikov, željnih »prijeteljskih pogovorov«, nikakor ni imel za cilj »unijco«, ker so anglikanci, ko so ostali brez duhovstva in zavrgli papeško avtoriteto v 16. veku, istočasno prekinili tudi apostolsko kontinuiteto. Primas kenterberijski je odobril te »pogovore«, da bi zadovoljil to skupino anglo-katolikov, a je sam javno rekel, da rimsko stališče ni tako, da bi se moglo pričra-

Ali imate kaj kruha? Ali so v bližini še kakli drugi stražniki? Ker stražnik ni odgovarjal, so ga pričeli tolči. Nato so ga pustili zvezanega in odšli v smeri proti železniški progi. Stražniku se je vendar posrečilo, se razvezati. Pohitel je na najbližnji kolodvor, od koder je alarmiral orožniško postajo. Orožniki so začeli s preiskavo in zasledovanjem neznanih napadalcev. Dosedaj je ostala preiskava brez rezultata.

100 letnica Srbske Matice.

r Belgrad, 27. dec. (Izv.) Jutri in pojutrišnjem se vrši v Novem Sadu proslava stoletnice Srbske Matice. Proslave se bo udeležil tudi kralj z zastopstvom vlade in zastopniki vseh kulturnih organizacij iz cele države.

Vode naraščajo.

r Belgrad, 27. dec. (Tel. »Slov.«) V Belgradu vlada skoro pomladansko vreme. Sava je pričela naglo naraščati. V teku poslednjih 24 ur je pri Belgradu narasla za 54 cm. Voda še vedno narašča. Zato se je za slučaj večje poplave ukrenilo vse potrebno. Tudi Donava je pričela naraščati, vendar manj, kakor Sava.

Argentinija stopi nazaj v zvezo narodov.

Paris, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Argentinski zunanji minister Gallardo je izjavil, da hoče njegova vlada, da Argentinija zavzame uradno svoje mesto v Ženevi. Simpatije za Društvo narodov so se med narodom zopet ojačile.

kovati zbliznanje. Toda vsaj en anglo-katolik je od onih, ki so šli v Malines, spoznal resnico in postal katoličan.

Dočim se anglikanci izgubljajo v trenjih in »kompromisnih poizkusih«, pa katoliška Cerkev na Angleskem stalno napreduje. Pri Angležih je tolerančnost velika, a posebno se spoštuje Rim. Tako ima n. pr. Sir William Joynson-Hicks, ki se odločno imenuje protestanta in bori proti »katoliškim« praksam v državni cerkvi, veliko število pravih katoličanov med svojimi prijatelji. S kardinalom Bourneom ima jako prirčne odnošaje in nedavno sta skupno sodelovala na zborovanju organizacije londonskih katoliških policemenov.

Narodni poslanec Franjo Žebot:

Kjer dobra organizacija, tam zmaga!

Leto 1927. nam je prineslo marsikaj novega. Volitve v oblastne skupščine meseca januarja so končale v obeh slovenskih oblasteh z nepričakovano sijajno zmago Slovenske ljudske stranke. Naši zaupniki in volivci se niso zastojali potruditi. Mariborska kakor tudi ljubljanska oblast sta vkljub skromnemu začetku in še bolj skromnim sredstvom pričeli z velikim gospodarskim delom. Mirno lahko trdimo, da so koraki, katere sta podvzela oba oblastna odbora in obe skupščini, prvi začetek naše gospodarske samostojnosti. Ako bo delo šlo dalje, lahko mirno pričakujemo, da bomo kmalu imeli boljše ceste, regulirane reke in potoke, boljše urejeno zdravstvo in tudi naše narodno gospodarstvo, osobito naša živinoreja se bo s pomočjo naše samouprave dvignila. Pomnite volivci, da volitve meseca januarja rodijo že sedaj lepe sadove za gospodarsko osamosvojitev Slovenije!

Volitve v narodno skupščino 11. septembra so nam zopet prinesle presenetljivo lep uspeh. Slovenske ljudske stranke je glede števila glasov, ki jih je dobila, celo napredovala, dasiravno so se vse nasprotni stranke kakor besne vrgle na njo. Organizacija naše stranke s svojim izvežbanimi zaupniki in zvestimi volivci je na sijajen način pokazala, da Slovenske ljudske stranke niti združeni nasprotniki ne morejo zadržati. Ali smo se morda 11. septembra zastojali borili? Ne! Ko so v Belgradu videli, da je ogromna večina Slovenije v taboru SLS, so merodajni krogi našo zmago upoštevali in so Slovensko ljudsko stranko povabili v vlado. Cudežev sicer SLS v vladi eni more delati, kajti državno gospodarstvo je bilo do sedaj popolnoma zavojeno. Slovenska ljudska stranka mora s seboj sodelovati pri popravilu te polporušene zgradbe. In ona tudi z veseljem sodeluje. Uspela je, da se Sloveniji vrne njeno staro deželno premoženje. Dosegla je, da dobijo naše oblastne skupščine življensko silo s tem, da se jim iz državnega proračuna dajo vsaj nekatere svote za kmetijstvo, za bolnišnice, za ceste, regulacije in druge važne gospodarske panoge. V Belgradu se sedaj resno dela na novem davčnem zakonu, ki bo v marsičem znatno zmanjšal davčna bremena ravno malim in srednjim stanovom. Nadalje se pripravljajo pod sedanjo vlado, v kateri sodeluje SLS, tudi razni drugi krvavo potrebni zakoni. To so: občinski, državlanski, zakon o nošenju orožja, zboljšanje invalidskega zakona itd. Sedanja vlada je poslala finančnega ministra v inozemstvo, da dobi tam za našo državo večje posojilo, odplačljivo v več desetletjih. Iz tega posojila bo dobila tudi naša mala Slovenija lepe milijone. Zidale se bodo nove železnice n. pr.: Rogatec-Krapina, iz Sevnice v Št. Janž, iz Kočevja proti morju, in zgradil se bo nov dvotirni železniški most pri Zidanem mostu ter nova proga iz Čakovca oziroma Varaždina v Koprivnico. Pri teh velikih delih bo na tisoče naših domačih brezposelnih delavcev našlo svoj gotov zaslužek in kruh za uboge družine. V načrtu ima vlada tudi celo vrsto novih cest in zgradbo novih stanovanjskih hiš. Vse to priča, da volitve

11. septembra niso bile zastojni!

Za našega obrtnika in trgovca je priborila Slovenska ljudska stranka lepo zmago tudi pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. V tem važnem stanovskem zastopstvu ne odločajo sedaj več zagrizeni samostojni demokrati, ampak naši pošteni možje. Mislim, da nobenemu ni žal, da je tudi pri teh volitvah agitalar za zmago naše stranke.

In če pogledamo najnovejše zmage Slovenske ljudske stranke pri občinskih volitvah, smemo biti v vsakem oziru veseli. Proti Slovenski ljudski stranki so se pri občinskih volitvah združili skoro povsod takozvani »naprednjaki»: samostojni demokrati, radičevci, samostojneži, socialni demokrati, komunisti in ponekod celo Nemci. Ali kaj so dosegli? Ravno nasprotno, kar so želeli! Morda so ponekod vsied krajevnih razmer dosegli kake trenutne uspehe, na splošno pa je Slovenska ljudska stranka pri teh volitvah zopet napredovala. Nimam sicer pri rokah števil o volivnih izidih iz Kranjskega ali na Štajerskem ima pa po sedanjih volitvah SLS zopet 15 odstotkov več občin v svojih rokah, kakor pred tremi leti.

Prav posebej moram zabeležiti velik napredek naše stranke pri občinskih volitvah v mestih in trgih. Najprvo smo vzele skupno z našimi zavezniki najtrdnješo trdnjavo samostojnih demokratov: mesto Celje. Nato so padle zaporedoma še druge postojanke: Ljubljana, Gornja Radgona, Sv. Trojica v Slov. goricah, Šmarje pri Jelšah in še nekateri drugi važnejši kraji, ki so bili dosedaj ali poprej v posesti naših nasprotnikov.

Kromo vsem tem zmagam pa je priborila SLS s svojo veličastno zmago pri občinskih volitvah v mestni občini mariborski. Tu je SLS s svojimi 1858 glasovi potolčila nasprotnike, osobito socialiste. Kaj pomenijo te naše zmage po mestih in trgih? Te zmage govorijo, da tudi prebivalstvo v mestih in trgih obrača hrbet zapeljivcem ljudstva: liberalcem in rdečim socialistom!

Da je Slovenska ljudska stranka leta 1927. dosegla pri vseh štirih volitvah tako lepo uspehe, se imamo zahvaliti najprej zaupanju, katerega uživa Slovenska ljudska stranka s svojim poštenim in spretnim voditeljem dr. Korošcem med našim ljudstvom, a drugi razlog za naše nepremagljivo stališče je naša dobra organizacija. Tako sem na primer imel priliko ob blizu opazovati podrobno in vestno izpeljano organizacijo stranke pri volitvah v Mariboru. Prišel sem do prepričanja, da je zmaga mogoča edino tam, kjer je izpeljana dobra organizacija.

Radi tega pišem to novoletno pismo vsem našim mnogoštevilnim prijateljem po kmetijskih, trških in mestnih občinah ter jih prosim: Izpopolnite v novem letu vse naše organizacije. Naša ljudska armada mora biti trdno organizirana, ako hočemo tudi v bodoče imeti pri volitvah tako srečo in napredek, kakor smo ga imeli hvala Bogu pri volitvah l. 1927.

Vsem prijateljem in sotrudnikom srečno in blagoslovljeno novo leto!

Če se uzakoni čl. 69. ali temu kaj sličnega, bi bile posledice v gospodarskem in pravnem oziru za Slovenijo nedogledne, gmotna škoda našega ljudstva pa nepreračunljiva.

Društvo slov. notar. kandidatov v Ljubljani.

Predlogi poslancev SLS.

V zadnjem zasedanju ljubljanske oblastne skupščine so poslanci SLS vložili sledeče predloge:

Posl. Gostinčar in tov. v zadevi podpore vodovodnim zadrugam v Vižmarjih in Vačah za popravilo oziroma napravo vodovodov.

Posl. Umnik in tov. 1. za podporo za gorjenjsko pasemsko okrožje s sedežem v Predosljah; 2. glede obnovitve vodovoda vasi Sidraž, obč. Cerklje, okraj Kranj.

Posl. Eppich in tov. 1 v zadevi podpore za napravo večje kapnice v vasi Stari log na Kočevskem; 2. da se pošlje v Staro cerkev na Kočevskem inženirja, ki bi napravil načrte za dva večja rezervoarja.

Posl. Tomazin in tov. 1. v zadevi podpore za obrtno in trgovsko nadaljevalno šolo v Krškem; 2. za podporo vaščanom vasi Dobrava, občina Sv. Križ pri Kostanjevici v svrhu dograditve nove ceste; 3. v zadevi podpore za brod čez Savo pri Mrtvicah; 4. v zadevi podpore mlekarji zadrugi v Cerkljah ob Krki.

Posl. Colarič in tov. 1. v zadevi zgraditve vodovoda v mestu Kostanjevici; 2. v zadevi podpore Mlekarski zadrugi v Kostanjevici.

Posl. Nemanič in tov. 1. za popravilo občinske poti Metlika-Grabrovec ter naprave občinskega mostu preko potoka Sušica pri Grabrovcu; 2. za podporo občinske oziroma vaške poti do vasi Vranoviče, občina Gradec; 3. za preskrbo modre galice po polovični ceni za one vinogradne kraje, v katerih je toča uničila njih pridelek v l. 1927; 4. glede podpore za zboljšanje hlevov in napravo gnojničnih jam posestnikov v okraju Črnomelj; 5. glede prošnje občine Dol pri Starem trgu, okraj Črnomelj, za podporo za novo cesto v svoji občini.

Posl. Pevec in tov. glede zgradbe deželne ceste II. vrste od Migolca do nove ceste Čatež — Velika Loka, oziroma podpore za eventualno občinsko cesto.

Posl. Deželak in tov. 1. glede naprave vodovoda za vasi Brece in Marno v občini Sv. Krištof, okraj Laško; 2. radi naprave vodovoda v vasi Brstnik, občina Marija Gradec, okraj Laško; 3. radi naprave vodovoda v mestu Laško; 4. za podporo občini Marija Gradec v okraju Laško za popravilo občinskih cest; 5. zaradi podpore mlekarstvu zadrugi v laškem okraju; 6. v zadevi zboljšanja kmetijstva z akcijo glede zboljšanja hlevov in naprave novih gnojničnih jam pri kmetijah v laškem okraju; 7. glede preložitve klanca na okrajni cesti Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah, Dol pri Hrastniku.

Posl. Planina in tov. za zgradbo novega železobetonskega mostu na deželni cesti v Škofji Loki.

Posl. Pečme in tov. glede napeljevanja električne razsvetljave v vasi Ponova vas, Malo Mlačjevo in Spodnja Slivnica.

Posl. Gostinčar in tov. so vložili interpelacijo radi regulacije Save pri Mednem, Vižmarjih in Gameljnih radi velike škode, ki jo je napravila Sava ob zadnji povodnji.

Parola „dobrega Italijana“.

v Rim, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Parola za l. 1928. za »dobrega Italijana« je bila pravkar izdana v milanskem »Popolo d' Italia«. Glasi se: »Število rojstev pada, imejmo več otrok!« Prebitek rojstev v Italiji je od okroglo 511.000 v letu 1924. padel na 410.000 v letu 1927. Dasi je neki italijanski profesor hotel rešiti ta problem na ta način, da je priporočal boljše nego otrok, je Mussolinijev list odgovoril, da je ta nasvet napačen in da je pravilno, spraviti na svet več otrok kakor dosedaj. Imeti otroke je torej sedanja molitva fašistov, čemur se ob discipliniranosti ne bo odtegnil noben pravi Italijan.

v Milan, 27. dec. (Tel. »Slov.«) »Popolo d' Italia« napoveduje v članku, ki je inspiriran po Mussoliniju, zakonite odredbe, da se prepreči padanje števila rojstev v Italiji. List računa, da v dvajsetih letih, ako bo sedanje padanje števila rojstev trajalo dalje, v Italiji število rojstev ne bo več presegalo števila smrti. Da se število rojstev pomeni, bo vlada razpisala premije in dovoljevala davčne olajšave onim rodbinam, v katerih je mnogo otrok.

Za tiste, ki so padli za „reško stvar“.

v Milan, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Včeraj se je vršila v stolnici v Salo pri Gardone maša za dušnica za d'Annunzijeve četnike, ki so padli za teko zvano reško stvar. Maši so prisostvovali tudi d'Annunzio v uniformi zrakoplovnega generala, razni poveljniki fašistične milice iz Trsta in Reke in reški prefekturni komisar.

Sergij Sazonov - mrtev.

Nizza, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Bivšega ruskega zunanjega ministra Sazonova je zadela kap.

Pokojni politik se je rodil 29. jul. 1860. Po končani študijah se je posvetil diplomatski karijeri in je l. 1910. prevzel zunanje ministrstvo, katero je moral l. 1916. odložiti. Sazonov je torej preživel vso usodno dobo, ko so se sklepale v Evropi zveze za svetovno vojno. Ko je izbruhnila boljševiška revolucija, je pobegnil v Nemčijo in Francijo. V zapuščeni ga je v Nizzi zalotila nenadna smrt.

v Rim, 27. dec. (Tel. »Slov.«) V svojih komentarjih o smrti bivšega ruskega zunanjega ministra Sazonova prikazuje italijanski tisk pokojnika kot neizprosno nasprotnika Nemčije. Nadalje ugotavlja fašistično časopisje, da je Sazonov odločil svetovno vojno z intervencijo Italije in se je pozneje čisto z isto odločnostjo uprl italijanski intervenciji, ko je Italija zahtevala Dalmacijo za sebe. Bil je proti delitvi Dalmacije. Udal se je na pritisk Anglije in privolil v londonski pakt od 22. aprila 1915, ki je izročil severno Dalmacijo Italiji.

4 milijone ljudi strada.

v London, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Kakor se poroča iz Pekinja, je v provincah Šantung in Čili izbruhnila lakota. Štiri milijone ljudi je brez živl. Hranijo se s travo in drevesno skorjo. Kitajci trdijo, da je lakota nastala vsled suše in kobilic, dočim inozemski strokovnjaki smatrajo, da je vzrok vočna meščanska vojna in izredno visoki davki vojaške diktature.

V Kini lete že skladišča v zrak.

v Berlin, 27. dec. (Tel. »Slov.«) »Lokal-anzeiger« poroča iz Pekinga, da je v severnokitajskem glavnem skladišču tvrde Standard Oil Company v Tientsimu vsled eksplozije v bližnjem municijskem skladišču zletela v zrak vsa zaloga. Mnogo hiš je porušeni. Ali so bili pri tem tudi človeške žrtve, še ni znano. Domneva se, da je bil podtaknjen ogenj.

v Rim, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Včeraj je umrl na tukajšnji kliniki Orazio Gasparri, brat kardinala Gasparrija, v starosti 86 let. Že pred smrtjo je sv. oče poslal bolniku svoj blagoslov. Sv. oče je izrazil kardinalu Gasparriju svoje sožalje.

Kaj hočejo francoski socialisti?

v Pariz, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Včeraj se je začel izredni kongres socialistične stranke, da se določi volilni program. Posebna komisija bo redigirala finančni program stranke, ki zahteva stabilizacijo valute po kurzu, ki bo določen po dejanskih okolnostih dotičnega trenutka, dalje konsolidacijo visokih dolgov deloma prisilno, deloma s posojili, namesto oddaje kapitala pa obdajanje premoženja in njegovega donosa kot nadomestilo za indirektno davke.

Pitulescu ozdravil in obišče Rim

v Bukarešt, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister Titulescu je včeraj po daljši boleznih prvič zapustil posteljo. Po nasvetu zdravnikov mora še nekoliko časa ostati v svoji sobi. Navzlic temu pa bo Titulescu zapustil Bukarešt in si poiskal kraj z milejšo klimo. Obiskal bo tudi Rim, ne ve se pa se, ali bo potoval tudi v Pariz. Notranji minister Ducu je hotel včeraj odpotovati v inozemstvo na oddih, za enkrat pa je moral potovanje odgoditi.

Dedščina po kralju Ferdinandu

v Bukarešt, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Civilno sodišče v Jassyju je včeraj potrdilo razdelitev dedščine po pok. kralju Ferdinandu. To sodišče je kompetentno, ker se del zapuščine, posebno pa posestvo Boeni, ki ga dobi princezina Ileana, nahaja v okolišju tega sodišča. Skupno premoženje se je sodno cenilo na 379.476.714 lejv, na vsakega dediča odpade po 76.095.334 lejv.

Commene - romunski poslanik v Berlinu.

v Bukarešt, 27. dec. (Tel. »Slov.«) V dobro informiranih političnih krogih se potrjuje vest, da je bil romunski delegat pri Društvu narodov Commene imenovan za romunskega poslanika v Berlinu.

Že 40 let ne pomnijo Angleži takega viharja.

v London, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Včeraj je bil na Angleškem tako velik snežni vihar, da ga ne pomnijo 40 let. V Londonu je pokvarjenih 4000 telefonskih prog. Pri Readingu je radi viharja skočil neki vlak s tira. Na stotine avtomobilov je po cestah prevrnjenih, mnogo oseb so našli mrtvih v snegu. Reka Temza je preplavila velika ozemlja. V Rokavu je promet deloma ustavljen.

Parnik in 30 potnikov se je potopilo.

v Carigrad, 27. dec. (Tel. »Slov.«) V pristanišču Brusa sta včeraj radi megle trčila parnika Sevindj in Marmara. Parnik Sevindj se je takoj potopil. Od 130 potnikov jih je 30 utonilo.

Policaji, ki se streljajo na božični dan.

v Newyork, 27. dec. (Tel. »Slov.«) V New Pittsburgu v državi Tennessee je na božični dan prišlo do boja z revolverji med vso tammošnjo policijo. Sprlo se je šest mestnih in štirje okoliški policisti radi postopanja o priliki neke stavke. Od 10 policistov so ostali živi samo štirje, pa tudi ti so tako hudo ranjeni, da ni upanja, da ostanejo pri življenju. Za stražo v mestecu je bila alarmirana nacionalna garda.

Med prazniki so v Ameriki pili in — zboleli.

v Berlin, 27. dec. (Tel. »Slov.«) »Berliner Tageblatt« poroča iz Newyorka, da je bilo med prazniki na stotine ljudi oddanih v bolnišnice radi zastrupljenja z alkoholom, ker so uživali ponarejen viski in metilalkohol. Umrlo je 11 oseb. Slične vesti prihajajo tudi iz vseh drugih dežel severne Amerike.

Sportnega prvaka pobili kmetje.

v Varšava, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Znani poljski športnik, mednarodni nogometaš Stefan Popiel je bil med prazniki umorjen. Sprl se je s kmeti, ki so mu v tepežu razbili glavo, potem pa so ga obesili, da bi se mislilo, da je izvršil samomor. Ko je njegova mati zagledala mrtvo truplo, jo je zadela kap.

Uspeh nemško-južnoameriške propagande.

v Berlin, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Argentinski učenjak prof. Quessada na vseučilišču v Buenos Aires je svojo knjižnico, ki je na glasu kot najboljša in najdragocenejša v latinski ameriški kulturi ter obsega 80.000 zvezkov (med njimi mnogo dragocenih unikatov), daroval pruskemu državnemu ministru, da jo postavi v Berlinu. Postavila se bo najbrže v gradu. To darilo naj služi za vzkopotezno nemško-južnoameriško kulturno propagando. Poleg knjižnice se bo uredil nemško-južnoameriški studijski institut kot studijski center za vse latinsko-ameriške studente v Evropi.

v Varšava, 27. dec. (Tel. »Slov.«) V katoliški cerkvi Sv. Duha v židovski četrti Varšave je včeraj mlad žid med službo božjo pometal več predmetov z altarja. Prisotni verniki bi ga kmalu linčali, da ga ni rešil neki duhovnik. Po dejanju je izjavil, da je hotel maščevati skrunjenje židovskih templjev v Romuniji. Sodi se, da je storilec umobolen.

Za kmete in za vsakogar.

Politična šola.

Dragi Janez, zakaj Ti neprestano zabavljaš nad društvi in strankami? Ali sploh veš, zakaj imamo kmetje svoja društva, zakaj imamo Kmetško zvezo, zakaj je v vsaki fari kmetška zadruga, hranilnica, prosvetno društvo, Orel, in kakor se že vse te organizacije ime-nujejo? Ali veš, kaj je njihova naloga? Le pridno prebiraj tale koticček »Slovenec«, ki je samo kmetu posvečen, marsikaj dobrega boš bral. Vse, kar boš bral, pa premisli in se o tem razgovori s svojim očetom, s svojim prijateljem, da boš kleno zrno in pravo misel izluščil, in jo na svoje življenje prikrojil.

Preglejva danes Kmetško zvezo, ki je najmočnejša zveza vseh slovenskih kmetov v današnjih časih. Kakšen zmysel in namen pa ima?

Gotovo si kdaj kaj slišal o kmetijskih pun-tih, uporih, o boju za staro pravdo. Ti boji so se bojevali v 19. stoletju in so nastali kot posledica francoske revolucije, ki je v vseh evropskih narodih razgibala in razpihala ognje-no željo po svobodi in samostojnosti. Poprej so bili kmetje podložniki, nesvobodni, nesamo-stojni, tlačani visoke gospode in veleposestva. Bili so kakor nedoletni otrok, ki niso imeli ne pravic ne dolžnosti, da bi sami zase gospodarili in sami za svojo usodo skrbeli. Niso imeli občine in v državi niso nič pomenili, nihče jih ni vprašal, kaj oni mislijo o javnem življenju. To je bilo sicer brezskrbno, pa človeka ne vredno in večkrat mukepolno življenje. Kmetje so si želeli svobode, hoteli so pri-orbiti moč in veljavo svojih volj, zato so se uprli in kri prelivali. Zmagali so.

Osvoboditev kmetškega stanu je prišla in kmetje so postali polnopravni, ali če hočeš, polnoletni državljani.

Ali so bili pa za polnoletnost tudi pri-pravljivi in sposobni? Ne. Tudi danes vidimo polno ljudi, ki so po postavi polnoletni, v življenju in delu pa so neizkušeni otroci. So ljudje, ki v resnici celo življenje ne postanejo polnoletni. In če taki nimajo nikogar, ki bi jih varoval, vodil, svetoval, počenjajo neumnost za neumnostjo. Potem pridejo prvemu goljufu v pest, ki se z njihovo neumnostjo na debelo okoristi.

Tako se je godilo kmetom. Vaškim skopuhom in brezvestnim izzemalcem so prišli v roke in lepega dne je izginilo njihovo gos-podarstvo v kremplje tučca, ker dolgov ni več zmoglo. To je brezvestni oderuh posebno la-hko opravil, ker kmetje niso vedeli za svoje pravice, ker se zanje niso brigali, ker so po svete hodili k zakotnim pisacem, ki jih je večkrat plačeval taisti oderuh, ki je kmetom vratove zavijal.

V tej stiski so kmetu prišli na pomoč resnični prijatelji, navadno požrtvovalni duhovniki, ki so kmetom svetovali, naj se združijo, naj strnejo svojo moč. Tedaj so kmetje svoje odvišne denarje začeli vlagati v svoje kmetške hranilnice in so tam za nizke obresti dobili posojilo kot pomoč v stiski. V nakupovalnih zadrugah so kmetje dobili pomoč za živež, kupovali umetna gnojila, stroje in drugo blago. Navadno so dobili marsikaj ceneje, in kar je glavno, dobiček je njim ostal in trgovske cene so pritislili navzdol. Korak dalje so storili kmetje, ko so začeli prodajati svoje pridelke: mleko, žito, krompir, seno, živino, skupno. Višjo ceno so ponavadi dosegli in hitro so

blago spečali. Naši Dolenjci vinogradniki se niso združili v zadruga, še danes vsak zase prodaja, zato njihovo vino še vedno ne doseže cene. Stajerci imajo pa že celo vrsto vinarskih zadrug in boljše orjejo. Tudi če kaka zadruga odreče, na splošno je njihovo delo dobro za kmetijski stan.

Kaj pa je potrebno za kmetško vzajemnost?

Predvsem močna stanovska zavest. Kmetje morajo čutiti, da spadajo skupaj, da so to-variši, ki dele skupno usodo, morajo občutiti dobro in zlo vsakega tovariša kot svoje, skup-no dobro in zlo. Iztrebiti je treba nezaupanje in zahrbtno zvižčnost, ki gleda le za lastno hipno koristjo. Nihče se ne bi smel odtrgati iz skupne stanovske verige, posebno ne vsled zavisti in sovražnosti napram sosedu.

Za tako ravnanje in ponašanje pa je treba veliko uvidevnosti, bistrosti in izobrazbe, da človek vidi preko svojega praga, da uvidi, da sam nič ne zmora, da le v skupnosti ne bo omagal. Zato za skupnost doprinaša žrtve, skrbi in se briga, da se zadruga v redu vodi, da so le najboljši gospodarji v njenem načelstvu in le pošteti ljudje pri njej v službi.

Toda svoboden kmet ima še višje naloge. On se zaveda, da kot največji stan v državi nosi največji del odgovornosti za državo in njeno usodo, ve, kaj so njegove pravice in dolžnosti do države. To je druga velika naloga kmetškega stanu in da kmet zlasti to nalogo prav izvršuje, zato mu je potrebna skupna stanovska organizacija, zato ima slovenski kmet Kmetško zvezo.

Kaj dela torej Kmetška zveza? Predvsem goji med kmeti zmysel in čuvstvo skupnosti, skrbi, da kmetje ne žive v sovražstvu in zavisti, ampak v medsebojni podpori. Kmetška zveza daje tudi navodila, kako mora kmet ne-trudno izboljševati svoj orkaj, zemljo, hlev, obnavljati živino, preurejati polje, vinograd in vse dele domačije. Vso kmetško kulturo naj goji in pospešuje Kmetška zveza.

Kako pa naj vse to dela Kmetška zveza v kmetijski občini? Ali more izpolniti nalogo? Ali jo izpolnjuje?

Glej, v nedeljo popoldne ali po delu govorite moške in fantje o vsem mogočem. Novo življenje zahteva, da govorite takrat veliko o vseh tet stvareh. Razpravljate na podlagi dobre knjige, ki jo je izdala Mohorjeva družba, in novic, ki jih berete vsak dan v »Slovenec« in vsak teden v »Domoljubcu« in »Gospodarju«. Ne zanašajte se na shode in govornike iz mesta. Ti vam v eni uri ne povedo veliko. Dober časopis in dobra knjiga, to sta govornika današnjega časa.

Kmetška zveza je naše skupno telo, dober tisk pa žila dovodnica, po kateri se neprestano pretaka kri vedno novega kulturnega, gos-podarskega življenja. Kdor po dobrem časopisu ni zvezan s skupnostjo, je mrtev ud na tem telesu.

Ing. Bogdan Pahor:

Vrtnarska šola v Sloveniji.

Inž. C. Jeglič, prof. na kmet. šoli na Grmu je priobčil poziv za oživotvorjenje že stare zamisli, osnovati v Sloveniji specialno vrtnarsko šolo.

Nova Vrtnarska šola v Sloveniji pa naj bi bila, kakor pove že naslov sam, skupna n-prava obeh naših oblasti, t. j. ljubljanske in

mariborske. Začasni sedež take šole naj bi bil Grm pri Novem mestu, ker se je na Grmu v tem oziru že napravil prvi začetek in je ravno pisec članka sam za vrtnarsko stroko prak-tično in teoretično verziran.

Popolnoma se moram strinjati z inž. C. Jegličem, da v istini potrebuje naše vrtnarstvo večje spodbude in poglobitve, oziroma nekakšne znanstvene stolice, kjer naj bi se proučevalo in gojilo vse za naše razmere prikladne vrste zelenjavi in cvetlic. Veliko se danes zelenjave in cvetja uvaža v našo državo, osobito iz Italije, in lep novec gre na ta način v tujino, in to za blago, ki bi ga z lah-koto pridelovali doma.

Naše vrtnarstvo se v zadnjem času sicer lepo razvija. To je tudi pokazala letošnja in lanska Pokrajinska razstava v Ljubljani. Posebno cvetličarjem gre vsa čast, čeravno se še ne morejo v vsakem pogledu kosati z ino-zemstvom, vendar moramo konstatirati le po-kret v primeri s prejšnjimi razstavami, ki so se vršile še v jahalnici na Bleiweisovi cesti.

Glede bodočega stalnega sedeža vrtnar-ske šole pa bi bilo pripomniti, da sodi taka šola vsekakor v Ljubljano ali Maribor. Vrtnar-stvo, osobito pa še trgovsko vrtnarstvo, mora biti priključeno večjemu mestu ali njegovi najbližji okolici, ker ima ravno v mestu svoje najboljše odjemalce in se tudi okoličani večjih centrov že odsihdob pečajo v pretežni večini z vrtnarstvom.

Kar se pa tiče sedeža v specialnem, če se ne misli že dati Ljubljani prednost, bi bila vrtnarska šola lahko tako organizirana, da bi imela dva objekta s stalnimi vrtnarji v Ljubljani in Mariboru. Poslovanje take šole bi bilo potemtakem menjalno in sicer po par let v Ljubljani in po par let v Mariboru. S tem bi se veliko prihranilo na učnem osebju in ob-enem nudilo obema oblastima za vzdrževanje stroškov enakovredno kompenzacija. Ker ima Ljubljana ostrežje, Maribor pa milejše vino-rodno podnebje, bilo bi to v velik naučni pro-speh cele institucije.

Pripomniti moram, da je vrtna arhitek-tura v naših mestih tako rekoč še nepoznana stvar. Mesto se širi in mi dobivamo lepe nove cottaje. Lepih vrto, ki bi z vilo in ostalo pokrajino tvorili lepo estetsko celoto, je pa bore malo. Tudi okna naših starih in novih hiš v mestu pogrešajo življenja, ki jim ga da pestrost cvetja. Čisto drugo lice kažejo ulice v Nemčiji, tako n. pr. v Draždanih in Bero-linu, kjer se v gotovih ulicah iz cvetja skoro ne vidijo temni in od časa posiveli zidovi. Tudi pri nas bi moral mestni magistrat na-graditi najlepše s cvetjem ozaljšana okna in balkone in razpisati v tem oziru tekme.

Prav razveseljiv in simpatičen pokret v tem smislu beležimo na naših železniških pos-tajah. Lepo s cvetjem ozaljšane postaje so privlačnost za tučce. In v prvi vrsti bi bila ravno Vrtnarska šola v Sloveniji poklicana, da bi gojila poglobila in osvežila smisel za krašenje javnih poslopij in naših domov.

Potreba po taki šoli je utemeljena torej iz gospodarskih, estetičnih in kulturnih ozi-rov. Zato naj bi se v to svrhu napravili kmalu potrebni koraki za njeno realizacijo. Škoda bi bila, če bi nas prehitela kakšna druga pokra-jina v Jugoslaviji, ko pa imamo mi že vse po-goje in temelje za tako šolo. Edino le v Slo-

veniji je tudi trgovsko vrtnarstvo zaščiteno, t. j. na gotovo učno dobo navezan obrt. Če se torej že naši trgovsko-vrtnarski vajenci mo-rajo izkazati z gotovo praktično rutino v svo-jem obrtu predno lahko nastopijo samostojno pot v življenje, naj bi se od njih zahtevala tudi gotova teoretično-strokovna izobrazba, ki je neobhodna potrebna za bodoči napredek vrtnarstva. Tako izobrazbo bi jim nudila v polni meri edino le nova Vrtnarska šola za Slovenijo.

Vsi merodajni činitelji, bodisi iz kmetij-ske, bodisi tudi trgovske in obrtne stroke in ostala javnost, bi se morala zavzeti, da se čimprej položi prvi kamen za temelj tako eminentno važne kulturne gospodarske insti-tucije.

Fr. Krištof:

Vežbanje v lastnem gospodarstvu.

Dajmo otrokom prilike, da bodo nosili malo odgovornost, nekaj skrbi za njihovo lastno gospodarstvo. Kako to? Prav primerno je podariti otroku kunce, golobe, perutnino, jagnjeta, kozličke, čebele itd. Za žensko mladiho je poleg tega prav primerna nega cvetic. Otrok naj oskrbuje podarjene živali, oziroma rastline in z njimi gospodariti. Paziti je, da po prvem velikem veselju prekmalu ne omah-nejo in ne pozabijo na dolžnosti za svoje ljub-ljenje.

Tako vežbanje in vzgojevanje kmečke mladine bo imelo, verujete, lepe uspehe. Vzgo-jili bodo samozavestne, prevdarne in skrbne gospodarje ali pa sodelavce v vseh panogah kmetijstva. To otroško malo gospodarstvo naj-de veliko posnemalcev. Otroci med seboj vse pregledajo in izcemi se kaj kmalu tekma. Vsek ima rad kaj podobnega. Dostikrat se v posa-meznih vaseh razvije tako tekmovanje med malimi, ki se kosajo, kdo bo najboljše gos-podaril. Najbolj razveseli mladega gospodarja prvi izkupiček kot zaslužek za odgovornost, pažnjo in pridnost.

Pazimo, da se prvi izkupiček vporabi za nakup novih živali ali drugo dobro »investi-cijo«, ki naj bo vir nadaljnjega uspešnega gos-podarjenja. Ako pa je prirastek še na razpo-lago, da ni potreben nov nakup, se izkupiček ne sme zapraviti za sladkarije, temveč naj se naloži kot prva obratna glavnica v najbližjo domačo hranilnico (čebelico).



Od strokovnjakov priporočene za vstrvo proti vnetju grla, prehladu kakov tudi gripi.

Prave Panflavin pasile v gor-njem originalnem omotu se dobe v vseh lekarnah.



Peter Klemen:

„Oj, Triglav moi dom“ in moja naduha.

Tedaj sem bil še doma. Tupatam je pri-šla k nam v žovd' stara, sivolasa ženica, ki so ji rekli naši domači kratkomalo »Sivka«. Radi tega krovjega imena sem se je nekoliko bal, ker sem mislil, da za njim tiči nekaj poseb-nega, nečloveškega, kajti Sivka more biti — tako sem pač mislil — le krava ali kvečjemu tudi junica. Sivka pa je res imela na sebi ne-kaj posebnega. Mimogrede sem slišal, ko sta se menila hlapec in dekla Marijanica ter je dekla Marijanica rekla Francetu, da ima Sivka naduho in da je to posebna, dolga bolezen, za katero trpi človek prav do smrti, če se je prej ne izgubi. Hlapec France pa, ki je bil že pri soldatih in zelo učen, kajti igral je mali bo-ben, ta je vedel povedati, da so imeli prvi kompaniji tudi takega človeka, ki je težko di-hal, in sicer zato, ker je imel dvojne prsi, ki so vsekakor odpornejše in močnejše kakor pa taka vsakdanja, ki jih ima navaden človek. In tak človek tudi umrje težje, ker se mu duša zaklini med dvojne kosti in ne more ven ne zlepa in ne zgrda. In dvojne prsi so vzrok temu, da človek tudi težje diha, ali z drugo besedo, tak človek ima nahdu.

Vprašal sem ju, kaj in kakšna je ta reč. »A mi je Marijanica odgovorila, da mene to nič ne briga, češ, »Ti, neukretnež, nič Ti ne povem. Drugače boš šel takoj k njej in jo vprašal, kaj ji prede v grlu kakor mački, ko je dobre volje. Nič ti ne povem!«

¹ Žovd = plačana pomoč pri poljskem delu. Najbrž iz nem. Sold ali Ital. soldo. Po Grčškem pravijo tudi »zornadac« ali »zernadac« iz Ital. giornata. Po Sloveniji pravijo »zabrc«, nem. Tagewerk.

Od tega trenutka dalje sem postal rado-veden.

Nekega julijevega dne je bilo pri južni zelo lepo in občudovanja vredno. Bila je po-košnjica in jedli smo dobro svinjsko juho z rezanci, štruklje, prav obilno zabeljene z oc-virki in posute z rdečimi kosj gnjati ter kot zadnjo točko dnevnega reda mlečen riž, posut s cimetom in sladkorjem. Med kosci in grab-ljivkami je sedela tudi Sivka, žrtev moje ra-dovednosti. Bil sem takrat še zelo majhen, imel sem menda pet ali šest let. Nosil sem rdečo srajco in prve cajnaste hlače, privezane z močno vrvico čez levo ramo. Zato sem moral sedeti še med ženskami. Tisti dan sem čital baš med Sivko in staro deklo Mico, ki je popravljala sproti moje toaleto, če sem se ogrdil po rdeči srajci. Uh! Saj nisem bil sam kriv! Tiste velike kmetške žlice iz javorjevega in tisovega lesa... Klečal sem na stolu in segal v skledo sredi mize. Zajel sem prav in dosti spretno, tudi preko mize je šlo še precej varno, ko pa sem prišel do ust, tedaj se je zgodila skoraj vsakokrat nesreča. Nekaj sem srečno vgnal na jezik pod mlo nebo, nekaj se je zmeraj prekucnilo in obviselo okrog ust, drugo pa se je zlilo ali vsulo po rdeči srajci, če ni padlo še niže, dol pod mizo do pesa in mačka, ki sta se kregala in ravsala zbog moje nerodnosti, za katero sta mi bila tako prisrčno hvaležna, da sem ju smel vleči za rep tudi tedaj, kadar tega ni smel nihče drugi pri hiši, niti dekla niti pastirica. In na to odlikovanje sem bil silno ponosen. Kadar koli je prišel kak vnanji človek, sem takoj začel razkazo-vati svojo domačnost s kužetom in muckom. Po sredi hiše smo se premetavali semtertje. Prijel sem ju za rep, onadva pa sta prenašala vse voljno, vdanio in potrpežljivo iz same lju-bezni do tega, kar je šlo preko moje rdeče

srajce čez hlače in čez klop pod mizo. Ze v tistem času sem spoznal, da žival ni zlobna, če vidi, da ji človek ne dela zlega izlobe. In tako sem že od najmlajših nog ljubil vse domače živali od največjega vola Plavca pa doli do zadnje kokoši. Bal sem se le ščurkov in žandarmov. Ščurkov nisem maral, ker so mi grozili, da bom moral jesti cvrte, če dobim wadrou, žandarmov pa sem se ogibal na dva in več streljajev, ker so nosili za klobukom zelenosvetlo petelinovo perje, ki se je tako neznansko lesketalo, in so mi pravili, da žan-darmi nosijo v torbi srebrne verige za pored-ne pobe.

Bilo je torej pri pokošnjici in okoli mize je dobro ljudstvo radovoljno jedlo. Moja ra-dovednost pa je bila močnejša kot vtis, ki so ga bili naredili name bogato obloženi štruk-lji. Na levi je sedela Sivka, na desni stara dekla Mica, moja guvernanta. Nisem si mo-gel kaj. Če se je le dalo, sem pogledal svojo sosedo na levi, ki ji je tako čudno predlo v grlu, kakor mali muček, če mi je dremal v naročju. A kadar sem se ozrl nanjo, so mi oči ušle iz tečajev. Pa križem sem pogledal, da bi mi bile solze tekle za ušesi, če bi se bil raz-jokal. Nagajivi sosed Ličar me je gledal ve-номер. In me zlobno je poprašal:

»Janez, ali misliš Sivko kupiti, ker jo gle-daš kakor piček s kruhom v gobčku gleda svetega Roka?«

In tedaj, kaj vraga vem, odkod se vse je vzelo, sem odgovoril, da Sivki prede muček v grlu... mrrrr... mrrrr... mrrrr... Miza se je v zadrugi zasmejala. Sivka je nehala jesti. Mene pa je Mica ošvrknila s prstj po ustnieah, me prijala pod pazduho in postavila na tla, rekoč: »Ti gobec hudirjev, kje pa je že zopet tole pobral?«

Stal sem sredi hiše in jokal: »Saj je Ma-

rijanca rekla, da bom šel k Sivki in ji tako dejal.«

Tedaj je zardela tudi Marijanica in lagala, da ona ni nič rekla in da lažem jaz. Pa se nisem dal vgnati v kozji rog in sem še enkrat ponovil, kar je bila zjutraj rekla dekla Mari-janica. Gašper, rajniki brat, je nato povzel besedo, češ, naj si Sivka tega ne jemlje pre-več k sru, saj jaz itak gobeždam tjavendan, ko sam ne vem ne kaj ne zakaj.

»Otročji je, pet let ima pa jesti mu ne manjka.« Sivka si je otrnila solzo, zavzdihnila, vzela žlico in zopet jedla.

Od tedaj mi je bila uganka, zakaj je Sivka jokala, saj vendar ni nič posebnega, če prede človeku muček v grlu. Zakaj se je Sivka tega sramovala, zakaj je odložila žlico, saj vendar nisem lagal in sem natanko slišal, da ji muček res prede, a to ni nič hudega in sramotnega, pa tudi greh ne more biti. Saj meni tudi pravi Gašper, da imam nekje sršene, pa se radi tega nikoli ne cmerim.

Najbolj pa me je mikalo vedeti, kako je muček zlezal Sivki v grlo. Vprašati si nisem upal niti matere, ki je imela še največ zmysla za moja vprašanja brez konca in kraja. Zaka-j? Zato! Zakaj? Zato! In zopet: Zakaj? Pa sem nekoč le pripomnil, da jaz ne bi hotel pojesti mucka, ki bi mi predel v grlu kakor prede Sivki.

»Jaz pa mucka rajši pestvam — tako sem menil, kot bi ga popapal. To je bila Sivka lačna, da ga je pojedla. Zdaj pa ima.« In mati je zagodrnjala nekaj nerazumljivih besed, jaz pa sem spoznal, da je vse zastoj, in nisem več izpraševal.

Po tridesetih letih sem se spomnil te do-godbe in sem se prestrašil. Samec sem še bil brez nežne roke in ležal sem za težko brouhito doma. Zbudil sem se ponoči in po-

Dnevne novice**KOLENDAR.**

Sreda, 28. decembra: Nedožni otročki. Kastor.

Dunajska vremenska napoved za 28. december: Najprej oblačno in megleno z nekoliko nižjo temperaturo in severnimi vetrovi, morda padavine v severovzhodni Avstriji. Prihodnje dni zimsko vreme z visokim pritiskom. Na gorah jasno, po nižinah na mnogih krajih megla.

*

★ **Odlikovan je z redom sv. Save 5. razreda dr. Julij Dereani,** okrožni zdravnik v Kamniku.

★ **Imenovanje.** Za inženirja poštnega ravnateljstva ljubljanskega je imenovan Matevž Kolarič.

★ **Z dvora.** Dosedanji osebni adjutant Nj. V. kraljice g. Branko Pogačnik je imenovan za pomočnika maršala dvora. Našemu rojaku čestitamo.

★ **Zgodovinski dnevi.** 28. decembra: 1908 je bil v Messini strahovit potres. — 1882 so obesili Oberdanka. — 1849 se je rodil Bismarck. — 1903 se je ustanovila republika Panama.

★ **Jeseniški župan izvoljen.** Na Stefanovo se je vršila na Jesenicah volitev župana in občinskih svetovalcev. Z glasovi odbornikov SLS in NRS je bil za župana ponovno izvoljen g. Andrej Čufer, za prvega svetovalca pa g. Valentin Markež. Od nadaljnjih svetovalcev pripada SLS 5, SDS 2, nar. soc. 1, komunistom 1, socialistom 1.

★ **Volitev župana v Kranjski gori.** Pri volitvah 25. decembra je bil izvoljen za župana v Kranjski gori dosedanji župan g. Josip Lavtičar, odločen pristaš SLS.

★ **Županske volitve v Rogoški Slatini.** V četrtek, dne 22. t. m. se je vršila v Rogoški Slatini volitev župana in svetovalcev. V obče zadovoljstvo je bil izvoljen za župana tukajšnji trgovec in predsednik pevskega in prostvetnega društva »Sloga« g. Stanko Šentjura, za podžupana pa trgovec in svetnik zbornice za TOI g. Kristof Španiček, oba znana kot požrtvovalna in nesebična delavca na kulturnem in gospodarskem polju. — Občinski odbor v sedanjih sestavi nam jamči, da bo njegovo delovanje posvečeno le napredku občine in zdravilišča.

★ **Sestanek treznih duhovnikov v Celju, dne 29. decembra 1927.** V četrtek se bo vršil v Celju v Slomeškem domu sestanek treznih duhovnikov za mariborsko in ljubljansko škofijo. Sv. daritev bo opravil ml. g. stolni kanonik dr. Fran Cukala. Ljubljansko škofijstvo bo tudi poslalo svojega zastopnika. Upati je, da bo udeležba številna.

★ **Društvo za gojitev treznosti na Zidanem mostu.** Dne 31. decembra 1927 bo v šoli na Zidanem mostu ob 14 predavanje o treznosti za učence osnovne šole, ob 15 za dijaštvo. Dne 1. januarja bo istotam predavanje za železničarje z Zidanega mosta, Radeč, Hrastnika, Sevnice in Rimskih toplic. Točili bomo za poskušnjo brezalkoholne sokove.

★ **Člani zadruga »Jugoslovanska knjigarna«** se opozarjajo na redni občni zbor, ki bo v četrtek, dne 29. decembra ob pol 10 dop. v prostorih KTD. Takoj nato občni zbor zadruge »Jugoslovanska tiskarna«.

★ **Maskerski in režiserski tečaj** priredi Prosvetna zveza 6., 7. in 8. januarja 1928. Na tečaju se bo praktično poučevalo o maskiranju in režiji iger ter o scenografiji in projekciji. Društva naj javijo udeležence vsaj do 3. januarja na Prosvetno zvezo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5.

★ **Ameriški Slovenci v Jugoslaviji.** V soboto, dne 24. decembra je prispelo z dopoldanskim brzovlakom v Ljubljano 25 ameriških izletnikov, ki so privedli skupni božični izlet k svojem v staro domovino. Iz New Yorka so odpovali z brzoparnikom »Paris«, last francoske paroplovne družbe »Cie. Gle. Transatlantique«. Skupino je spremljal gospod Avgust Koller iz Clevelanda, Ohio.

★ **Važna razsodba državnega sveta za železniške uslužbence.** Člen 258. fin. zakona za leto 1926-27. določa, da se šteje 15% povišek osnovne plače za pokojnino samo onim železniškim uslužbenecem, ki imajo 26, odnosno 32 let učinkovite službe. Ker je bilo pa upokojenih tudi mnogo takih železniških uslužbenec, ki so bili nekaj časa v eksekutivni, nekaj pa v navadni službi, in niso ob času upokojitve dosegli niti 26 let eksekutivne niti 32 let navadne službe, se je za odmero pokojnine eksekutivna služba preračunala v navadno železniško službo, t. j. v razmerju 25 let eksekutivne službe odgovarja 30 let navadne službe. Če je uslužbenec imel potem vsega skupaj 32 službenih let, se mu je priznal tudi 15% povišek za pokojnino. Tekom letošnjega leta je pa glavna kontrola označila to postopanje kot nepravilno, ker določa člen 258. finančnega zakona za leto 1926-27, da mora uslužbenec imeti 26, odnosno 32 let učinkovite službe. S tem je bilo prizadetih precej uslužbenec, ki so se pritožili na državni svet. In državni svet je sedaj razsodil, da je pravilno, če se eksekutivna služba preračuna v navadno in potem upošteva za pokojnino kot navadna učinkovita služba. Če uslužbenec na ta način doseže 32 let službe, se mu mora priznati za pokojnino tudi 15% povišek osnovne plače.

★ **Prepovedani listi.** Ker pišejo proti interesom naše države, so prepovedani: »Polgarski koledarji«, »Münchener Neueste Nachrichten«, »Budapesti Hirlap«, »Il Piccolo«, »Il Piccolo della Sera« in »Le ultime notizie«.

★ **Smrtina kosa.** V Smartnem ob Paki sta umrla Jožef Rakun in Alojzij Mihelec. Prvi je bil lesni trgovec v Zagrebu, brat Franca Rakuna, kaplana v Piščeh in dr. Alojzija Rakuna, odvetnika v Celju, v starosti 45 let. Že pred vojno je odšel iz Smartna v Zagreb, kjer si je ustanovil s pridnimi rokami in varčnostjo samostojno lesno trgovino. Bil je radi poštenosti med splavarji splošno priljubljen. Vrnil se je v svoj ljubljenski domači kraj v upanju, da se mu zboljša zdravje. Pokojni je bil kremenit in blag značaj. — V visoki starosti 91 let je umrl Alojzij Mihelec svoječasn daleč znani krčmar. Visoko ga je čislalo vse kot poštenjaka. V časih, ko še ni bilo kmečkih posojilnic, je pomagal velikokrat ljudem v denarnih zadevah ne kot oderuh, ampak iz kr-

plezal in gori na Kredarici boš zapel z Aljažem: Oj, Triglav, moj dom! In če boš redno telovadil, postaneš še atlet velike sorte.

Potem mi je zapisal jod in indijsko konopljo, shranil honorar ter se poslovil.

Zamislil sem se daleč v prošle dni. In pred mene je stopila sama Sivka, taka kot nekoč. Imela je sivobelega lase in težko je sopla prav tako kot jaz.

»No vidiš, Janez, ki si se nekoč iz mene norca delal, prejel si plačilo za prešerno besedo ter si pojedel mucka ko sam ne veš, kedaj.«

Ko sem se zbudil, je služkinja potrkala na vrata.

»Zdravila sem prinesla.«

Pil sem z jodom zmešano pijačo in vdihal smrdeli dim indijske konoplje.

Tako se mi utepa že mesec in leta. Potrpežljiv sem postal in verno, vdano pričakujem, kdaj bom postal atlet. Le kje je neki tisti, ki ga posekam v prvi rundi? Joj, to ga bom, slabotneža!

In čakam, čakam kot Izrael Mesijo, da s polnimi prsi zapojem s Kredarice:

»Oj, Triglav, moj dom, kako si krasan...«

I seveda, če bi bila Kredarica pri Tičku na gričku... in moj protivnik v rokoborbi moja ljuba, mala hči...

10% popusta

do 31. decembra

pri moški in damski konfekciji

Gričar & Mejač

Šelenburgova ulica 3.

Položnice

prejmo vsi cenjeni naročniki v današnji številki. Oni, ki so med tem naročnino že obnovili, naj shranijo položnico za prihodnje plačilo.

ščanskega usmiljenja. — Na Kaplji je umrla v starosti 83 let dobra mati, babica in prababica ter vzgledna vdova Marija Vraber, mati g. kanonika dr. Maksa Vraber. — V visoki starosti 94 let je umrl na Stefanovo v Rovtah daleč na okrog znani Gregor Turk, ki je bil dolga leta oskrbnik na cesti Logatec—Rovte. Bil je prav do zadnjih dni še zelo trden in krepak. Lani o veliki noči je bil na veliki četrtek pri umivanju nog starčkom v stolnici. — Umrla je v ponedeljek popoldne v Cerknici gđ. Jerica Kunstelj, sestra rajkega dekana Franca Kunstlja v 82. letu starosti po kratki bolezn, privedena s sv. zakramenti. Pogreb bo v sredo popoldne ob 3. — V Stražišču pri Kranju je preminula splošno spoštovana in priljubljena gospa Frančiška Križnar, žena trgovca in gostilničarja g. Antona Križnarja in sestra uršulinke M. Ludovike. Zapustila je dvoje nepreskrbljenih otrok. — V Sv. Lovrencu v Slov. goricah je pretkeli teden umrla od kapi zadeta blaga mamica gospa Ana Šnejdar v visoki starosti 78 let. — Na Verdu pri Vrhniki je umrl g. Anton Drašler, posestnik, gostilničar in trgovec.

★ **Grofica Viljemina Liechtenberg.** Iz Starega trga se nam poroča, da je dne 24. decembra nenadoma umrla grofica Viljemina Liechtenberg. Prepeljejo jo v Ljubljano in pokopljejo na evangelskem pokopališču.

★ **Zlati jubilej.** V župniji Sv. Ožbolta ob Dravi je obhajala letos gospa Terezija Homer 50 letnico, odkar prepeva nepretrogoma kot neutrudljiva cerkvena pevka. Bog ohrani jublantino še mnogo let!

★ **Žepni koledarček za l. 1928.** v pravilni, elegantni obliki (10x6 cm) je izdala tudi letos Knjigoveznica KTD v Ljubljani. Cena v platno vezanemu je 12 Din. v usnje 20 Din. Kot novost pa priporočamo letos Koledarček z notesom za l. 1928. (13x8 cm). Poleg koledarja je privezano precej finega, belega papirja za notice. Cena v platno 10 dinarjev. Trgovci popusti! Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

★ **Dar.** Društvo »Krek« so darovale ob njega desetletnici gojenke gospodinjskega tečaja v Izlakah 100 Din.

★ **Umrl je na božič zvečer v Savljah pri Ljubljani Ivan Dovč.** Pokojni je bil dolgoletni član Orla, tudi že njegov načelnik, v katerem svojstvu je svoj čas največ pripomogel k uspehom odsekovne telovadne vrste v Mariboru na taboru l. 1920. Udeleževal se je tudi pri drugih prireditvah. Pred dobrim letom ga je doletela nesreča, da je pri neki popravni električnega voda padel z droga in so mu morali v bolnici odrezati desno roko. Vdano je prenašal svojo usodo, zdej pa je podlegel nenadoma zahrbtni jetiki. Društva so ga včeraj v častnem spremstvu spremili na zadnji poti. Zalostinko mu je zapel odsekovni pevski zbor, v imenu Orla pa mu je spregovoril ob odprtem grobu zadnjo besedo br. prof. Sever.

★ **Sprejemnice družbe treznosti, večbarvne,** v velikosti 21x15 cm, ima v zalogi »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Komad stane 50 par. Ker je zaloga majhna (ca. 1000) in bi stale take sprejemnice v novi nakladi najmanj 3 Din, naj župni uradi ne odlašajo z naročili.

★ **Zahvala.** Podpisana se tem potem najiskrenejše zahvaljujem za vso izkazano mi dobroto in vsestransko podporo. Nadvse hvaležna sem gospodu Francu Gregoriču, ki mi je ponudil najpotrebnejše za življenje. Se enkrat gospodu Dr. Peršinu in vsem darovalcem najlepša hvala in Bog povrni. — Krško, za Božič 1927. — Helena Turšič.

★ **Smrtina nesreča pri spravljanju lesa.** Dne 22. decembra so drvarji gonili hlode Zaluknjo nad Begunjami. Proti večeru so tovariši zapazili, da je Rudolf Slibar, p. d. Stavvar, šel k vodi in se zgrudil. Spravili so ga pokonci, odpeljali domov, kjer pa je nenadoma izdihnil. Bržkone je dobil nevaran udarec.

★ **Kočevski župan odstavljen.** Z ozirom na notico pod naslovom nam je poslal g. dr. Ivan Sajovic popravek, da on kot kočevski župan ni bil odstavljen, ampak da je bil le več kot pred tremi leti izvoljeni občinski svet kočevski razpuščen, vsled česar je njegova županska funkcija avtomatično odpadla. Tudi ni res, da je dr. Sajovic pred leti vodil volitve v Mestno premoženjsko upravo s svojo večino, res pa je, da je te volitve vodil še prejšnji občinski odbor, čigar član dr. Sajovic ni bil, a gerentstvo je postavljeno vsled tega, ker so člani uprave pomrli, rekurza proti volitvam pa veliki župan še do danes ni rešil.

★ **Električna luč na Ježici.** Elektrifikacijska dela, ki jih izvršuje mestna občina ljubljanska v področju občine Ježica, so tekoma enega meseca toliko napredovala, da je dograjen transformator, napeljan daljnovid visoke napetosti, nizke napetosti pa v toliko, da je za poskušnjo na sveti večer nekaterim posestnikom in gostilničarjem že posvetila toli-

Sredstvo proti razpokani koži.

Ob mrzlem, ostrm vremenu ni boljšega sredstva proti razpokanim, kot je Nivea-crema, ki obvaruje kožo pri temeljiti dnevni, osobito večerni uporabi hrparosti. Gladka in mehka koža se doseže s

Nivea-cremo

zaželjena luč. V kratkem se priključi tudi ostalim napeljava na glavni tok, tako da bo do Svečnice vse delo gotovo. Instalacija po hišah izvršuje več ljubljanskih obrtnikov.

★ **Na Silvestrovo se v veselju poslavlja** mo od starega leta in z najboljšimi upi stopamo v novo leto. — Spomnite se pri tej priliki slepih s kakršnimkoli darom. — Darove sprejema Podporno društvo slepih, Ljubljana, Wolfova 12.

★ **Smrtina nesreča na ledeneli poti.** Užitar Jože Kralj iz Smarja je šel na sveti dan k deseti sv. maši. Na poti mu je spodrsnilo, padel je in obelzel mrtev.

★ **Dva cerkvena kipa ukradena.** Tatovi so odnesli iz podružnice sv. Florijana, v župniji Škofja Loka kip sv. Florijana in Matere božje. Kipa sv. Florijana in Madone sta izdelana v starem gotskem slogu in jih cenijo na par tisoč dinarjev, in sicer radi tega, ker sta velike starinske vrednosti. Neumornim škofje-loškim orožnikom se je posrečilo, da so storilec že na sledu.

★ **Popravi!** Na 13. strani božične številke bi se morale začetnice nad zadnjim sestavkom pravilno glasi: M. I.

★ **Tajniško mesto pri uredništvu »Slovenca«** se s tem razpisuje. Samo pisemne ponudbe s točnimi podatki o starosti, izvršenih solah in dosedanjih službah naj se pošljejo do 1. januarja na upravo »Slovenca«.

★ **Požar v Obrijah pri Ljubljani.** Na praznik sv. Stefana ob 6 zjutraj je nenadoma izbruhnil požar na podu posestnika Antona Zajca v Obrijah štev. 12, ki se je nepričakovano hitro razširil tudi na gospodarsko poslopje sosedje posestnice Frančiške Skufin. Zajcu je pogorel skedenj z vso krmo, šupa s stelo, drvarnice polne drv in vse gospodarsko orodje, vsled česar trpi škode nad 40.000 Din, zavarovan je pa za precej manjšo vsoto. Skutini so pogorela gospodarska poslopja s krmo in orodjem vred ter ima škode do 35.000 dinarjev. Njena zavarovalnica je napram povzročeni škodi minimalna. Gasilec iz Šmartnega, Snerberj in Zadobrove je sicer uspelo požar lokalizirati, nado pa mogli več gorečih poslopij pogasiti in obvarovati. V okolici požara so mnenja, da je bil ogenj podtaknjen. Z zadevo se sedaj bavi policija, ki jo čaka naloga izslediti krivce oziroma požigalce.

★ **Uboj v sveti noči.** Dne 24. decembra t. l. je prišlo več fantov iz vasi Zgorne Laknice, fara Šmihel pri Novem mestu, v Šmihel k polnočnici. Pili so že v Šmihelu, nato pa se podali po končanem cerkvenem opravilu nazaj proti domu. Med potom so popili še kake tri litre žganja. Ko so prišli v domačo vas Zg. Laknice, so se vsled preobilo zavžitega alkohola med seboj sprli in stegli. J. Bohte, še mlad fant, je potegnil nož ter sunil z njim tovariša Zupančiča s tako silo v prsa, da mu je prerezal srčno žilo. Zupančič je takoj padel ter v kratkem vsled notranjega izkrvavljenja umrl. Na svet dan so ga pripeljali v mrtvašnico v Šmihelu, kjer se je izvršila obdukcija. Bohte je bil aretiran ter oddan v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu. Zopet žalosten zgled posledic nezmernega uživanja alkohola.

OBLAČILA TVRDE J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova 12

so najboljša in najcenejša.

★ **Gospodinja! Kupuj in zahtevaj v vseh trgovinah** samo čajne mešanice znamke »Čajanka«, so najboljša in najizdatnejša. Prodajajo se tudi v korist Jugoslovanski Matici. 9915

★ **Apetit-testenine in dvojno sladno** kavu zahtevajte v vsaki trgovini.

★ **Pri pokvarjenem želodcu, motenju v črevesju, slabem okusu, glavobolu, mrzlici, zaprtju, bruhanju in driski učinkuje** že en kozarec naravne »Franz-Josef-grenčice zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti strokovni zdravniki izpričujejo, da se »Franz-Josef-voda za z jedjo in pijačo preobložena prebavila izkaže kot prava dobrotka. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Sadjar, ki doslej še ni uporabljal Arborina,** naj si ga preskrbi za škropljenje v mesecu februarju in marcu.

„Vse potrebno -- dobimo z neba“,

pravimo šaljivo človeku, ki ga na potu iznenadi dež. V takih slučajih nosijo previdni ljudje v žepu telovaike li v ročni torbici vse, kar nam je potrebno, da se obvarujemo nahoda. To je pletevinasta škatlčica »FORMANA«. — »FORMANA« takoj odstrani vse neprijetnosti nahoda, nosnici se oslobodita, glavobol in izločevanje sluznice preneha. »FORMANA« se dobiva po 10 Din v lekarnah in drogerijah.

**Protestni shod privatnih
nameščencev.**

Danes zvečer ob 8 se zberejo v dvorani hotela Unica privatni nameščenci, da protestirajo proti davčni preobremenitvi službenih prejemkov. Do dne 1. januarja 1927 so privatni nameščenci plačevali od svojih plač dohodnino. Ker se pa draginjske doklade niso vračunavale v davčno osnovo, je obdavčba pričela šele pri prejemkih okrog 15.000 Din. Ako pa je bil uslužbenec poročen in je imel nepreskrbljene otroke, je bil tudi pri prejemkih 18.000—20.000 Din še vedno prost dohodnine.

S členom 79., točka VI. finančnega zakona za leto 1927.—28. je bila obdavčba privatnih nameščencev v vsej državi izenačena in postavljena na popolnoma novo bazo. Po prvotnem načrtu finančnega ministrstva naj bi znašal novi davek 8% od celokupnih prejemkov iz službenega razmerja, čim presežejo 6000 Din na leto. Znano je, da se je temu načrtu odločno uprl Jugoslovanski klub in le vztrajnemu naporu dr. Gosarja se je zahvaliti, da se je uvedla sedaj veljavna progresivna lestvica, ki začneja s 3,5 in se dvigne do 10%, nevračunano invalidski davek in komorsko doklado. Toda tudi v tej obliki pomenja omejen člen 79. za uslužbenca z nizkimi plačami znatno poslabšanje, na boljšem pa so sedaj oni uslužbenici, ki imajo okrog 3000 Din ali več mesečne plače. Za te je bila prejšnja dohodnina dokaj višja napram sedanjemu davku.

Glavna hiba čl. 79. je, da določa prenizek eksistenčni minimum. Jasno je, da mesečni zasluhek 500 Din pri sedanjih draginjskih razmerah ne zadošča niti za najnujnejše življenjske potrebščine. Postulat vsake moderne davčne zakonodaje pa mora biti, da državljan plačuj davke šele tedaj, ko so njegovi dohodki dosegli tako višino, da jih more plačevati brez ogrožanja svoje eksistence. Druga velika hiba čl. 79. je ta, da ne upošteva osebnih in družinskih razmer posameznih nameščencev. Pri sedanji davčni obremenitvi ni nobene razlike med samskim in oženjenim nameščencem, dasiravno je davčna moč samskega uslužbenca večja kakor davčna moč uslužbenca, ki mora preživljati nepreskrbljeno deco, pa čeprav ima mogoče višjo plačo kot njegov samski tovariš. Tudi bolezen in razne druge nesreče v družini se ne upoštevajo. Celo prisilne davkatve, kakor so prispevki za bolnišnico in pokojninsko zavarovanje se ne izločajo iz odmerne podlage.

Pri tej priliki bi opozorili še na neko okolnost. Generalno ravnateljstvo davkov je pred nedavnim izdalo odlok, da je smatrati vse trgovske in obrtniške pomočnike in celo one delavce v raznih industrijskih podjetjih, ki se jim sme služba odpovedati po gotovem roku, za kvalificirane in da morajo kot taki plačevati davek po čl. 79. kakor privatni nameščenci, dočim so plačevali do sedaj nižji davek na ročno delo. Če ta odlok obvelja, se bo njih davčno breme izdatno povečalo.

Prav je, da privatni nameščenci opozore merodajne činitelje na preveliko davčno obremenitev baš sedaj, ko je v razpravi predlog novega finančnega zakona. Uverjeni naj bodo, da jih bo pri tej akciji podpirala vsa slovenska javnost z Jugoslovanskim klubom na čelu.

Darila za Novo leto

po znižanih cenah: rokavice, nogavice, žepni robci, kravate, fino damsko trikotje, dišeča mila, torbice, šipke — pri

Josip Petelin, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Sreda, 28. decembra: Zaprto.
Četrtek, 29. decembra: DVA BREGOVA. Red D.
Petek, 30. decembra: SODNIK ZALAMEJSKI. Premijera. Premijerski abonma.
Sobota, 31. decembra: Zaprto.
Nedelja, 1. januarja ob 15. uri pop.: SNEGULČICA. Mladinska predstava pri znižanih cenah. Ob 20. uri zvečer: BOLJŠI GOSPOD. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Obkrat izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sreda, 28. decembra: BAJADERA. Opereta. Gostovanje tenorista in režiserja Truhoviča. B.
Četrtek, 29. decembra: Paprto.
Petek, 30. decembra: MILOBEVA ŽENITEV. A.
Sobota, 31. decembra ob 16. uri pop.: GROFICA MARICA. Opereta. Ljudska mladinska predstava pri izredno znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 1. januarja ob 15. uri pop. ZALJUBLJEN V TRI ORANŽE. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob pol 20. uri zvečer: POLJSKA KRI. Opereta. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Sreda, 28. decembra ob 20. uri: KAR HOČETE. Ab. D. Kuponi.
Četrtek, 29. decembra ob 20. uri: TAKRAT V STARIH CASIH. Ab. B. Kuponi.
Petek, 30. decembra: Zaprto.
Silvestrov večer v mariborskem gledališču. Letos priredit mariborsko gledališče nadvse zabaven Silvestrov večer. čigar glavni atrakciji bodeta humoristična enodejanka ter nalašč za ta večer sestavljena velezabavna mariborska operetna revija.
Mariborska drama študira Dante Signorinijevo efektivno moderno komedijo v režiji g. J. Koviča »Ziveli tatovite«. Gospod Pregare pa pripravlja prvega Wedekinda na slovenskem odru »Glasboč.

Cerkveni vestnik

Sestanek v družbeni dvorani ima prihodnjo nedeljo ob 5 Križanska Moška Mar. družba, Dobro došli po članih vpeljani gostje!

„Zoo“ v Ljubljani.

»Zoo« pride od grške besede »Zoon«, kar pomeni po naše »živalc.

Društvo Zoo, ki se je ustanovilo pred kratkim v Ljubljani, ima namen, zbrati po možnosti vse žive živali, ki živijo na našem slovenskem ozemlju in jim postaviti v Ljubljani vrt, dostopen vsakomur, ki ljubi slovensko življenje. V to svrho prosi odbor društva »Zoo« vse Slovence in Slovenke, ki imajo smisel za to idejo, da pristopijo k društvu in omogočijo s tem čim prejšnjim otvoritev zoološkega vrta.

Društvo ima namen zgraditi pod Tivolijem v Ljubljani najprej ličen paviljon z akvariji in terariji, ki naj bi vsebovali vse žive ribe slovenskih voda, vse žive dvoživke (žabe, krastače in močerade) in vse žive plazilce (kaže, želve in kuščarice), ki živijo v slovenskih mejah. Razen tega naj bi našle v tem paviljonu zavetje tudi vse naše manjše ptice. Pozneje, ako bi društvo uspevalo, bi se uredil krog paviljona obsežen vrt z domovi za večje ptice (ujede) in vse sesavce slovenskih pokrajin (od miške do polha, preko zajca, vidre, lisice in jazbeca, do volka, medveda, jelena, gamza in srne).

Tak zoološki vrt bi ne bil samo v ponos vsem Slovence in v razvedrilo in zabavo vsem, ki bi ga obiskali, marveč tudi neprecenljivo izobraževalno sredstvo mladini vseh naših šol. Da se ta ideja uresniči, je treba, da pristopi vsak Slovenec v »Zoo«. Šele ko bo štelo društvo več tisoč članov, se bo obrnilo na obe oblastni skupščini slovenski in na mestno občino Ljubljansko za podporo, ker najprej moramo dokazati, da smo vredni podpore.

Članarina znaša 1 (en) dinar mesečno. Naj je ne odkloni nihče, ki bo naprosil od poverjenikov društva za pristop v »Zoo«. Kdor pa misli, da je en dinar mesečno vseeno premalo, naj da več: čim več, tem bolje.

Zoo.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Drevi imata nočno službo: Ramor na Miklošičevi cesti in Trnkoczy na Mestnem trgu.

* * *

☉ **Uredništva listov**, ki so imela letos redakcijske železniške karte in jih hočejo obnoviti, naj pošljejo zanesljivo danes med 11. in 13. uro svojega zastopnika v nujni zadevi k predsedniku g. Virantu, Knafljeva ul. 5.

☉ **Pravljice** se bodo zopet pripovedovale v četrtek, 29. t. m., ob 4 v Akademskem domu. Otroci, le pridite, se bomo spominjali novorojenega Jezuščka in gledali lepe slike. — Kršč. žensko društvo.

☉ **Nenadna smrt ljubljanskega trgovca.** Trgovcu Antonu Ravhekarju, stanujočem na Resljevi cesti 26, je dne 26. decembra ob pol 23. uri med potjo na vogaču Resljeve ceste in Slomškove ulice nenadoma prišlo slabo, nakar ga je mimодоšli odvjetniški kandidat dr. Rudolf Mrzlikar spremljal domov. Na domačih stopnicah se je Ravhekar zgrudil ter izdihnil. Na lice mesta dospeli dr. Šporn je zamogel konstatirati le še smrt, ki je nastopila vsled srčne kapi.

☉ **Umrla** je 24. t. m. gospodična Sonja Kalan, učiteljica. Pokopali so jo v torek popoldne.

☉ **Gremij trgovcev** v Ljubljani pozivlja članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo

Prireditve in društvene vesti

Redni občni zbor Društva železniških upokojencev se vrši dne 6. januarja ob 9 dop. v Gambribovi dvorani v Mariboru. — Dne 8. januarja 1928 ob 2 pop. v salonu pri Levu, Gosposvetska cesta št. 16 v Ljubljani.

Učitelji ferijalec. V smislu ustnega dogovora na Bolu sklicujem v petek dne 30. dec. t. l. v Mariboru ob 11 dop. v salonu restavracije »Pri Zamorcuc« ferijalno zborovanje. Dnevni red: 1. Naše letovanje v velikih počitnicah 1928 na Bolu. 2. Reorganizacija. 3. Slučajnosti. — Za F. U. S. Slavko Mrovlje, l. r.

Ljubljana.

Občni zbor Slov. kat. akademskega starešinstva se vrši dne 6. januarja 1928 ob 10. uri popoldne v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva cesta 5 v Ljubljani. Dnevni red je sledeči: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo odsekov. 4. Poročilo revizorjev. 5. Poročilo klubov. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. V smislu društvenih pravil se morajo predlogi, ki jih hoče staviti kak član na občnem zboru, naznaniti pisмено 8 dni preje društvenemu odboru. Vsak klub naj brezpogojno pošlje na občni zbor svojega zastopnika.

Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek, 30. decembra ob 20. uri na tehniški fakulteti v Askerčevi ulici št. 11. Predaval bo g. dr. ing. Alojz Kral o temi: Moderni problemi preiskave materialij (v zvezi z ogledom laboratorija za preiskavo materialij na univerzi v Ljubljani). Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

Zadruga hotelirjev, gostilničarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani sklicuje v sredo dne 28. decembra 1927 izredni občni zbor v restavracijske prostore gospoda Krapeža v Zvezdi ob 3 pop., na katerem se bo sklopalo, kakor stališče naj zavzame gostilničarstvo in kavarništvo napram pobiranju občinskih in oblastnih doklad.

Na ugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi
tordka **JOS. ROJINA, Ljubljana**

pogreba prerano umrlega tovariša in odbornika Gremija Antona Ravhekarja. — Načelstvo.

☉ **Požar.** Čevljarski mojster Janko Dolenc, stanujoč v svoji hiši na Barvarski stezi št. 6., je dne 26. decembra ob 18. uri zapazil, da se iz podstrešja njegove hiše vali gost dim, nakar se je podal v prvo nadstropje, kjer je videl, da gori strop. Dolenc se je brž spomnil, da se nahajajo štiri otroci stranke Polik zaprti v stanovanju v prvem nadstropju. Vdril je urno v sobo in spravil otroke na varno, potem pa alarmiral gasilce, ki so takoj dospeli na lice mesta. Ogenj je bil čez eno uro popolnoma pogasjen. Dolenc ima 15.000 Din škode. Gasilci so ugotovili, da se je strop vnel od razgretega dimnika v prvem nadstropju, katera ga se je tiščal lesen strop.

☉ **Smrtna nezgoda ali mrtvoud.** Dne 26. decembra t. l. ob 13. uri je tri in polletni sinček Ivanček mitničarja Lovrenca Kroljca na Glincah sedel na stolu v kuhinji. Otrok se je nenadoma zrušil s stola in obležal na tleh kot mrtev. Starši so takoj poklicali zdravnika dr. Kanca, ki je konstatiral smrt dečka, nastopivšo vsled mrtvouda. Obveščena je bila tudi policija. Policijski zdravnik dr. Avramovič je tudi konstatiral, da je otroka na stolu morala prijeti slabost, vsled česar je padel in se pri padcu še poškodoval. Redek slučaj pri otrocih te starosti.

☉ **Električna cestna železnica.** Iz »Jugoslovanskega železničarja« št. 9 razvidimo, da je bil izključen iz železničarske organizacije delovodja naslovnega podjetja g. Bitenc, in da ni bil sprejet v organizacijo knjigovodja podjetja g. Elsner, da so bili tehni razlogi, ki so dovedli do tega. Zeleti bi bilo, da se ti tehni razlogi v interesu razčiščenja razmer pri električni cestni železnici od strani železničarske organizacije objavijo javnosti, ker je tudi s strani osebja samega čuti najrazličnejše pritožbe.

☉ **Poskušeni samomor.** Snoci se je v Skofovi kleti Pred škofijo ustrelil v levo stran prsi 21 let stari Josip Sterle iz Hrdeckega vasi. Sterleta so z rešilnim vozom takoj prepeljali v splošno bolnico. Njegovo stanje je opasno in je malo upanja, da ostane pri življenju. Vzrok samomora do sedaj ni znan.

☉ **Trije tički aretirani radi tatvine.** Pred kratkim so bile izvršene tatvine pri trgovcih Svetozarju Koserju na Starem trgu 28 in pri Karlu Prelogu v Zidovski ulici 4, o čemer smo že na kratko poročali. — Policija je tipala za storilci na vse strani ter je nekaj dvomljivih tipov že posadila na zasliševalni stol. Ker pa jim niso mogli do živega, so jih morali poslati nazaj na svobodo. Dne 24. decembra t. l. je pa policija vnovič stopila v akcijo in tokrat ne zastoj. Aretirali so tri ljubljanske tičke in sicer 23 letnega ključavničarja Antona S., doma iz Mengša, 23 letnega sedlarja Avgusta P. iz Ljubljane in 17 letnega brivskega pomočnika Josipa N. tudi iz Ljubljane, kateri so poskušali razpečati pri Koserju ukradeno suknjo. Pri hišni preiskavi so pa našli tudi en del predmetov, last trgovca Karla Preloga iz Zidovske ulice, ki so bili pobrani iz izločb v noči na 11. decembra 1927. En del pokradenega blaga so vsi trije delničarji že razpečali. Aretirani so morali v zapor, namesto da bi si bili privoščili dobre božične praznike. Teга pač niso pričakovali. — Policija je aretirala še nekoga drugega pustolovca, ki se je nastanil v Ljubljani ter se izdajal za zdravnika dr. Ljudevita Černe iz Celja. Njegovo pravo ime je menda Ropotar in je doma iz okolice Celja. Ker ga varnostne oblasti zasledujejo radi nečednih deliktov, je pač imel vzrok nastopiti pod drugim novim imenom. Kaj ima aretiranec vse na vesti, bo šele razkrila ljubljanska policija, ki je v zadevi postala posebno pozorna. Konec aretacij radi tatvin in pustolovščin, izvršenih pred in med božičnimi prazniki, pa še menda ni ter se policijski kriminalni organi nadejajo še ostale tatve pospraviti na varno.

☉ **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo** v najlepšo izvršitev.

☉ **Vsakovrstne trpežne čevlje, snežno čevlje, galoše** kupite najboljšje pri A. Gorše, Stari trg 15.

☉ **Glej izložbe F. Čuden, Prešernova 1,** ki nudi krasna novoletna darila za dame in gospode.

Maribor

☐ **Volitev župana odložena?** Dokler se ne reši pritožba radikalov nad izgubitvijo enega mandata, se volitev župana odgodi.

☐ **Pogajanja med demokrati in socialisti ne gredo gladko naprej.** Demokrati uvidevajo, da s socialisti ne morejo delati. Socialistom je že silno žal, da so brskali ravnvo proti SLS, s katero bi lahko tvorili večino. Zanimivo je konstatirati, da delavstvo ravnvo vsled socialnega delovanja dr. Gosarja zahteva sodelovanje z SLS.

☐ **»Jutro« prejema našo pošto?** »Jutro« je blagovolilo objaviti neki dopis tajništva SLS iz Ljubljane. Ker tajništvo SLS v Mariboru niti kak privatnik ni prejel od tajništva iz Ljubljane nobenega dopisa, je mogoče le to, da ga je prejelo »Jutro« direktno s pošte. Sicer je stvar malenkostna, a je prav, da se dožene, kako je prišlo »Jutro« do pisma.

☐ **Novi zavod na notranjem oddelku splošne bolnice.** Po prizadevanju g. docenta dr. Ivan Matka se bo otvoril na notranjem

oddelku mariborske splošne bolnice fizikalno terapevtski oddelk. Soba za ta institut je že pripravljena in tudi nekaj tozadevnih instrumentov je že nabavljenih.

☐ **Smrtni slučaj in prepeljava.** V Mariboru je umrl 65 letni lesni trgovec v Kopitarjevi ulici Jurij Vojgend. Pogreb bo danes ob pol treh popoldne. — Umrla je Neža Merc, soproga železničarja v 57. letu in bo pogreb danes ob pol treh. — Dalje je umrla 76 letna vdova po strojnem ključavničarju Čeh Marija in bo njen pogreb v četrtek ob treh popoldne. — Danes bo ekshuminirana pred 9 leti pokopana Agneza Pen in prepeljana v Gradec.

☐ **Veliki kanal dograjen.** Veliki kanal, ki pelje po Koroški cesti in se izteka v Dravo nad mestnim kopaljščem, je dograjen.

☐ **Zavarovanje novih mestnih hiš.** Mestna občina je zavarovala zadnje štiri nove hiše pri Vzajemni zavarovalnici.

☐ **Preselitev vojaškega urada.** Lastnik hiše, kjer je bil nastanjen mestni vojaški urad, kavarnar g. Käfer je občini odpovedal prostore. Vojaški urad se bo preselil v hišo mestne občine, kjer je finančno ravnateljstvo in mu bo moralo to odstopiti tri sobe.

☐ **Pri Ruški koči na Pohorju (1250 m)** se bodo dobile na Silvestrov večer kolone. Igre pohorska godba. — Srečno in veselo nove leto 1928 želim vsem obiskovalcem Mirko in Mirka Sernc.

Celje

☉ **Poroka.** Na Štefanovo ob pol 12. uri se je poročil v opatijski cerkvi celjski g. dr. Alojzij Goričan z gđ. Marijo Plešivnikovo, hčerko priljubljene in znane restavراتerke v hotelu »Evropa« ge. Plešivnikove. Poročal je mil. opat celjski g. Peter Jurak.

☉ **Iz kemične tovarne v Gaberju** prihajajo čudni glasovi. Tako n. pr. se je pred kratkim težko ponesrečil neki delavec, ki leži sedaj v bolnici, ker baje ni bilo pravočasno preskrbljeno za potrebne varnostne naprave. Pa tudi o obnašanju nekega inozemca napram našim delavcem čujemo stvari, ki jih bomo ob priliki morali določneje osvetliti.

☉ **Voznika brez luči.** Anton F. in Andrej L. sta posestnika v Petrovčah, pa še ne vesta, da je prepovedano vozariti ponoči brez luči. Prošli petek ju je radi tega nagovoril stražnik na Dečkovem trgu. Voznika pa se nista hotela razgovarjati z očesom postave, temveč sta počnala konje in Andrej se je znesel nad stražnikom z zelo nerodnimi izrazi, kakor »leuh«, »potepuh«. Radi tega bo Andrej seveda imel sitnosti.

Dopisi

Trbovlje

Dvomesčni gospodinjki tečaj pod vodstvom gđe. Odlaskove se otvori danes 28. decembra v Društvenem domu. — Umrl je na Božič posestnik in gostilničar Boštjan Jager. — *Božični dnevi* so potekali v našem objudenem trgu mirno in ni javiti najmanjšega prestopka trgu polic. naredbam. — *Meso je kradda.* Neka žena si je hotela na Štefanovo v mesariji Pokleška na tatinski način prisvojiti meso. Policija in žandarmerija je imela dovolj opraviti z njo, preden so jo vtaknili v »kejhoc«. — *Občinski nameščenci* so tudi letos prejeli svojo 13. plačo, ki jim je pripomogla, da so praznike prijetneje obhajali, kar jim gotovo vsak privošči. — *Pri rudniškem gasilskem domu* so na splaniranem prostoru napravili umetno drsališče. Na Štefanovo je bil rudnik v polnem obratu. Ker se večkrat med tednom ob delavnikih praznuje, in ima rudnik dovolj nakopičene zaloge, se je to kritiziralo splošno. Rudnik tudi drugih praznikov ne spoštuje. — *Ob hudem mrazu* prejšnjega tedna se je delavstvu na Doberni na nočnem šihu kuhal čaj. Kam bi to zapisali? — *Na Silvestrov večer* bo gotovo najprijetnejša zabava v Društvenem domu. — *Voščila za novo leto* za »Slovenca« naj interese prinese za objavo v konzum na Vodah. Tudi »Slovenca« se lahko tam naroči. Posebno delavstvu pripravljamo »Slovenca«, ker prinaša vsake sredo za delavstvo celo stran važnih stvari.

* * *

Dodrna pri Celju. Pri nas je bila letos rekordna sezija. Tako obilnega obiska od strani gostov še nihče ne pomni. — Zupanovo hišo je zadel težak udarec; umrla je po daljši in hudi boleznii dobra, tiha in vzgledna gospodinja Francetova.

Sport

SK Jadran. Danes ob 20. uri seja upravneга odbora v Narodni kavarni. Jutri v četrtek 29. dec. ob 20. uri je sestanek nogometašev, radi oprostitve članarine za preteklo leto in radi oddaje oprame, ki se bo dala popraviti za pomladansko sezono. Prosimo točne in gotove udeležbe vseh članov. Sestanek je istotako v Narodni kavarni. — Odbor.

Smuški tečaj pri Koči na Sv. planini, 985 m, se je moral vsled nenadnega silnega juga odgoditi. Za slučaj, ako se prijavi dovolj udeležencev in ako zapade nov suh sneg, se bo vršil šestdnevni tečaj in sicer od 5. do 10. januarja 1928 pod enakimi pogoji, kakor je bilo že objavljeno. Prijave sprejema voditelj tečaja g. R. Badjura, Ljubljana, Bleiweisova cesta 10, palača velikega župana. — *Litiška podružnica SPD.*

SPORTNI DOGODKI.

Francoski igralci tenisa v Severni Ameriki v začetku niso imela sreče; Tilden je premagal Borotra 7:5 in 6:4, Aliozu Brugnona 12:10, 3:6, 6:1, par Tilden in Williams pa Borotra in Boussusa 7:5 in 6:1.

V nogometu zapišemo sledeči: Primorje — splitski Borac 3:0, Wacker — München 3:2, Bologna — Livorno 3:1, Juventus — Novara 4:3, Cremonese — Torino 2:2, Stade Francais in C. A. Paris — berlinska Hertha 5:3, Red Star — Hertha 2:1, marseillski Olympique — dunajski Simmering 5:1, Barcelona — Viktorija iz Žitkova 5:3, Hašk — Gradjanski 3:2, Croatia — Viktorija 3:2; točke: Concordia 5, Hašk 5, Viktorija 1, Gradjanski 1.

Gleitzejeva je plaval pri Gibraltarju celih 20 km; uspeh ji je bil blizu, pa se ji je zopet izmaknil. — Iz Amerike prihajajo presenetljiva poročila; na primer, da so plavalci Weissmueller, Kojae, Glancy in Lauffer 4 x 220 y 9 min. in 20,2 sek.; svetovni rekord na 4 x 200 m (torej dosti manj kot 4 x 220 y) imajo Heimann, J. Rademacher, Berges in Heinrich z 9:49,6, napravili so ga v Bologni. Avstraleci pa javljajo, da so plavalci Charlton, Henry, Gree in Jones 220 y v 9:30.

Sicer pa Avstralcem ne smemo zmeraj verjeti. Atkinson ni skočil 8.15 m daleč, temveč niti 7 metrov. Glej članek.

Prav tako glej poseben članek o novem rekordu Rigolota, 176 in pol kg obojerno sunek.

Amerikaneec Aosta hoče Ameriki priboriti nazaj trajnostni rekord, ki ga imata od avgusta naprej Edzard in Ristic z 52 urami 22 min. in 31 sek.; prej Aosta in Chamberlin 51:11:25.

NAMESTO 8.15, NITI 7 m.

Po domače bi rekli: potegnili so nas. Vsaj Reuter je napačno poročal. Namesto 26 čevljev in 9 col, ki jih je po Reuterju skočil Atkinson na daljavo, mora biti 22 čevljev in 9 col, torej cele 4 čevlje manj. Štiri čevlje je pa 1.219 m; če jih odračunamo od poročanega rekorda, dobimo nekaj nad 690 cm, natančno 6.9342 m. To seveda ni nič. Lahko si mislimo, kako je Hubbard odleglo, ko se je izkazalo prvo poročilo za napačno. Ostanemo pri 7.896 m.

RIGOUTOT JE SUNIL 176.5 kg!

Dolgo dobo je sameval Türkov rekord v obojerno sunku na samotni višini 160.5 kg. Prišel je Steinbach in je dvignil rekord na 175.2 kg; prišel je Svoboda in ga je dvignil na 185.6 kg. A vsi ti rekordni so bili doseženi z neprostim dvigom do prsi; to se pravi, atlet je pri dviganju počival z roko ob pasu itd. Prosto na prsi je dvignil in sunil pred Rigoutotom največ Šved Andersen, 149 kg. Francoz Bonnes je dejal prosto na prsi 153 kg, pa jih ni mogel suniti. Prišel je Rigoutot in hitro je šlo kvizku, gor do 175 kg. Pretekli teden je hotel prekositi Rigoutot samega sebe, trikrat je poskušal, na desnem kolenu se je ranih, ni odnehal, poskušal je četrto in kvizku je zletela ogromna teža 176.5 kg. Nov brezprimeren svetovni rekord.

Vseslovska zveza rokoborcev se ustanovi.

v Praga, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Prihodnji mesec se bo ustanovila vseslovska profesionalna zveza rokoborcev, ker so mnogi rokoborci izstopili iz dosedanjega zveze, s katere vodstvom se ne strinjajo. Izstopila sta Jugoslavan Kopp in Filipovič, češka mojstra Fristensky in Jirsar ter še več drugih čeških, poljskih in madjarskih rokoborcev.

Julija 1928 vseslovska plavalna tekma v Pragi.

v Praga, 27. dec. (Tel. »Slov.«) Na 21. in 22. julija 1928 je razpisana v Pragi vseslovska plavalna tekma. Za tekmo se bo priredil poseben prostor.

Denuncijantstvo med slovenskimi dijaki pod PPŽ-režimom.

Ze dobro leto je bil pri ljubljanskem deželnem sodišču v teku proces, ki je prevsem zanimal naše dijaštvo, hkrati z dijaštvom pa bi moral interesirati vso slovensko javnost, kajti s tem procesom je bil načel problem denuncijantstva, tega težkega zla, ki je bil uveden v Sloveniji pod režimom PP.

Za kaj gre pravzaprav? Mlad študent Ciril Kočev var je napisal spomladni in jeseni leta 1926. proti tedanjemu in sedanjemu predsedniku SSJU, najvišjega odbora ljubljanske akademske mladine, g. Vekoslavu Iskri, nekaj ostrih člankov v »Narodnem Dnevniku«, češ da ne spada na vrhovno mesto slovenskega dijaštva, ker da je leta 1925., pod režimom prosvetnega šefa dr. Pavla Pestotnika denunciral več »separatizma«, »komunizma« in »klerikalizma« osumljenih študentov.

Po dolgem odlašanju je Iskra, najvidnejši voditelj esdeerskih študentov, vložil proti Kočevarju štiri tiskovne tožbe, ki jih je kasneje združil v eno obtožnico. Hkrati je vložil tožbo tudi proti časniki Francu Alešu, ki je v »Narodnem Dnevniku« naperil proti Iskri iste očitke.

Oba obtožena sta nastopila obširen dokaz resnice, v katerem sta navedla obširna dejstva, ki so potrjevala njune navedbe.

Proti Cirilu Kočevarju sta se vršili dosedaj že dve razpravi, ki sta bili obe odgojeni.

Večera, v torek, dne 27. t. m. se je vršila proti Cirilu Kočevarju tretja, končna obravnava. Razprava se je vršila pred tukajšnjim senatom, kateremu je predsedoval v. s. svetnik Kralj, votrali pa so v. s. s. Mladič, Mohorič in Juvanc.

Obtoženi Kočevar je izpovedal svojo obrambo že pri drugi razpravi, pri kateri je navajal razna zase razbremenjevalna dejstva iz časov velike denuncijantstva gonje leta 1925.

Pri večerajnji razpravi je bilo zaslišanih nekaj prič, med drugimi tudi dr. Pavel Pestotnik. Tej prič je Kočevarjev branitelj dr. Vlad. Ravhar jasno dokazal, da je pri preiskavi povsem drugače izpovedal, kot pa pri glavni razpravi. Obtoženec Kočevar pa je dr. Pestotniku v obraz povedal: »Moralno ste danes vi na obtožni klopi!«

Ko so bile prečitane izpovedi, je podal svoj plaidoyer zastopnik obtožitelja Vekoslava Iskre dr. Knaflič, ki je v svojem govoru skušal omalovaževati vso zadevo in jo označiti za »ričet«.

Dr. Vladimir Ravhar je v svojem obrambnem govoru očrtal, kak policijski duh je vladal l. 1925. pod PP-režimom v Sloveniji in kako se je vzgajalo denuncijantstvo. Naglašal je: »Javnost bo strmela, da so bili posamezni študenti leta 1925. zapnikti oblasti in policije, da je bil študent G. V. poslan kot špijon med »komunizma« osumljene študente in da so razni sam. demokratiški študentje ovajali oblastem svoje tovariše.« Proti pretegu dr. Knafliča, naj se obsodi Kočevar na najhujšo možno kaznen, je dr. Ravhar predlagal, naj se Kočevar v interesu akademske morale in načela resnice oprosti krivde, ker so njegove trditve tekom preiskave bile dokazane. Dr. Ravhar je opozarjal na idealizem obtoženca Kočevarja, ki se je brez osebnih interesov postavil v bran akademske morale in časti, s tem, da je javno nastopil proti denuncijantstvu. Nato je dr. Ravhar navajal številne dokaze resnice, katere je dr. Knaflič označil za »grmdo klevete«.

Sodni senat je po daljšem posvetovanju Kočevarja oprostil krivde prestopka po tiskovnem prestopku. Razsodba se ozira na izpovedbe številnih prič, ki so potrdile vse dokazilne navedbe obtoženca.

Razsodbo je nabitno polna razpravna dvorana št. 77, katero je zasedlo izključno le dijaštvo ljubljanske univerze, sprejela z velikim navdušenjem in zadoščenjem. Oproščena Kočevarja so potem slovenski akademiki brez razlike političnih prepričanj — tudi sam. demokrati — obsuli z osebnimi čestitkami. Vsa razprava je trajala večeraj od 12 do 6 zvečer. Razprava proti časnikarju Fr. Alešu v isti zadevi je odgovorena na nedoločen čas.

Krek vedno večji!

(Nov spis o Kreku.)

V Koledarju Goriške Mohorjeve družbe za leto 1928 je opisal Jože Abram — znan naš javnosti v zadnjem času zlasti po biseru lanskega »Mentorja«, po svojih spominih na Kreka — Krekovo skrb za goriške begunce med svetovno vojno. Tudi tu se je držal Krek svojega načela, ki ga je tako rad ponavljal za Prešernom, »da simo ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi«. Mož, ki je po svoji ljubezni do Slovencev in do južnih Slovanov sploh daleč prekašal vse »nacionaliste«, je bil obenem brat vseh ljudi in je pokazal s svojim zgledom, da ljubezni do lastnega naroda nima nič skupnega s sovraštvom do drugih narodov. Skrbel ni samo za slovenske begunce, ampak tudi za italijanske.

V Ljubljani je odprl Krek v prostorih Združenja zveze Posredovalnic za begunce. Abram pravi: »Ta je bila izprva informativnega značaja, potem se je okrepila v podporo ustanovo. Imela je dva urada, za Slovence in za Italijane. Obema je bil dr. Krek pokrovitelj in oče, vsak pa je imel svoj odbor. Slovenski del so vodili prof. Berbuč, dr. Pavličič in vrli pevmški župnik Budin, italijanskega pa sedanji tržaški škof dr. Fogar. ... Krek je naročil drju Fogarju, ... naj ima ... pri sv. Jakobu vedno vso službo božjo za italijanske vojne begunce v italijanskem jeziku. V tem jeziku naj jim pridiguje, v tem jeziku naj pojejo itd. ves čas, dokler bodo v Ljubljani. Posredoval je pri škofiji, da se je to zgodilo. Po zatrdilu dr. Fogarjevem je Krek vedno rad

govoril z italijanskimi begunci v njihovem materinemu jeziku in bil v moralnem in gmotnem oziru njihov velik dobrotnik. Po Krekovi smrti je dr. Fogar na prošnjo italijanskih beguncev imel v cerkvi sv. Jakoba slovesno sv. mašo za-dušnico z govorom. In cerkev je bila polna hvaležnih Italijanov. Navzočni so bili skoro vsi, kar jih je bilo v Ljubljani.

Še to: Begunci vseh krajev Primorske so sklenili delovati na to, da bodo, ko se povrne domov, imenovali vse prizadete občine — slovenske in italijanske (!) oziroma furlanske — iz hvaležnosti »očeta drja Kreka« za častnega občana. Do tega ni prišlo. V dno srca mu bodo pa gotovo vsi hvaležni na vse večne čase. —

Vrednosti narodnega dela ne šmemo soditi toliko po tem, ali prinaša narodu koristi z ozirom na drugorođce takrat kadar je narod na vladj in reže drugorođcem kruh in pravico, ampak predvsem po tem, ali koristi narodu tudi takrat, kadar narod pomoči najbolj potrebuje in mu drugi režejo kruh in pravico. Ne vdajamo se tozadevno nikakim iluzijam, eno pa smemo o Krekovem pojmovanju narodnega dela reči: da goriškim Slovencev brezdomno ne škoduje, če lahko pokličejo Italijanom v spomin svojega rojaka, ki so ga nameravali Italijani imenovati za častnega občana svojih občin!

27. decembra je praznoval Krek svoj dvainšestdeseti god. Koledarjev spis ga gotovo ni diskreditiral pri njegovem patronu.

Razkristianjevanje ruskega naroda.

O tem predmetu smo že veliko pisali. Zelo poučno je bilo v tem oziru pismo duhovna iz ruske vasi, ki smo ga priobčili v božični številki. Je pa ta predmet zdaj posebno zato zanimiv, ker se govori o stvari med cerkvijo in svetjiti, kar predstavlja (ako se bo sploh uresničila) vsaj v političnem oziru neko preorientacijo svetjotov v verskem vprašanju. Da bi se pa svetjiti bistveno preusmerili iz sedanjege brezboštva k veri, na to še dolgo ni misliti. Prvič so vso svojo mladino vzgojili v fanatičnem brezverstvu, ljudsko mladino pa temeljito kvarijo po ljudski šoli. Žalibog so preželi po svoji propagandi z brezverstvom tudi starejšo kmetsko generacijo. V tem oziru je zelo poučen članek kneza Aleksandra Saltykova v novemberski številki »Hochland«. On ta slednji moment zelo poudarja in ima prav: velik del ruskega kmetkega ljudstva je bil odnekaj strašno nepoučen, divji in moralno čisto prepuščen sam sebi, ker cerkev pod carizmom ni vršila svoje naloge, oziroma je tudi ni mogla in smela. Zato je ta narod padel v najhujši materializem in verne so bile je najlepše duše. Te so pa tudi ostale, kar je Saltykov prezrl, ter bodo sčasom povzročile prepород. Saj se celo že delavci ponekod počasi probujajo k veri in v Leningradu so si nedavno delavci sami sezidali cerkev! Neverjetna moralna razbrzdanost, ki se je pod so-

vjeti razvila, bo tudi povzročila prej ali slej reakcijo, ker nazaj v divjaštvo narod ne bo šel!

Sovjetska brezverska propaganda bo pa gotovo šla dalje. Saltykov opozarja zlasti na to, kako sovjeti rafinirano, vprav pekleno pačijo evangelije, ki so v splošnem ruskemu narodu sveti. Oni naravnost na pornografičen način potvarjajo Jezusovo življenje, zgodbo z Marijo iz Magdala, s kananejsko ženo, skrunijo Marijo, učence, in predeljuje evangeljske zgodbe sploh na tak način, da ponižujejo Jezusa Kristusa do neke vrste pohotnega judovskega delomrznege klateža, ki je uganjal vse mogoče stvari! Takega bogoskrunstva ni še nihče v tako velikem stilu in na tak podoben način sistematično uprizarjal z človeški zgodovini kot ga boljševiski. To je zelo podobno temu, kar se je nekdanj godilo v poganstvu. Stara ruska in grška vera je bila dokaj čista; šele pesniki so jo pokvarili v opolzko, ljudskim strastem laskajočo in tudi pokvarjene živce inteligence dražečo mitologijo. Iz Jupitra so naredili pohotneža itd. itd. Tako je vera vedno bolj propadala. Isto delajo zdaj v Rusiji sovjeti. Neukega in zelo čutnega ljudstva se to prijemla — vendar boljše elemente gotovo odbija. Upati je, da tudi boljševiska brezverska pornografija svojega namena končno le ne bo dosegla.

Največja debata v angleški zbornici po 300 letih.

Zelo interesantno opisuje debato o Prayer Booku v angleškem parlamentu Lloyd George. Po 300 letih je bila to največja, najbolj zanimiva in najbolj globoko segajoča debata tako v zbornici lordov kakor v zbornici poslancev. Lloyd George meni, da je borba šla med anglikansko duhovščino, ki se nagiba h katolicizmu, in laikii, ki so še ortodoksni protestanti. Duhovščina, pravi on, je za novi Prayer Book to, ker v svoji formulaciji sv. maše nagiba h katoliškemu pojmovanju duhovniškega zvanja: posrednika med Bogom in človekom. V parlamentu so za časa te debate bile vse stranke premešane med seboj: minister je govoril proti ministru, tory proti toryju, labourist proti labouristu, le liberalci so bili vsi

proti novemu Prayer Booku, ki so ga škofi predložili. Zoper Rim in katoliško Cerkev ni nihče rekel žal besedice, dasi je glasovanje pokazalo, da je večina ljudstva še trdno protestantska, antirimska. Zgodilo se pa je, da je veliko članov Delavske stranke bilo za anglikatoliško smer, ker so anglikatoliški duhovniki socialno veliko bolj delavni in modernomisleči nego protestantski. Lloyd George pravi, da še nikoli ni videl zbornice tako globoko prežete stvari, da naravnost zaburkane do dna. Dokaz, da se v verskem pogledu angleški narod tekom sto in sto let ni nič izpremenil. On je ostal globoko veren kakor je bil in to od lorda do delavca.

Tajnost smrti prestolonaslednika Rudolfa.

Zadnje čase se zopet veliko piše o smrti, ki je zadelja svojčas avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa. Nekateri namreč trdijo, da je bil ubit od svojega tekmeča, ko se je nahajal pri svoji ljubimki baronesi Večera. Težko da se bo kdaj izvedela cela in čista resnica, ker so oni, ki vedo, oziroma še vedo, obvezani varovati tajnost. Zdaj se je oglašil znani dunajski advokat dr. Adolf Bachrach, ki je bil pravni zastopnik rajnega Rudolfa in zato va-

ruje veliko molčečnost. On ugotavlja samo, da absolutno ni res, da bi bil Rudolf ubit. Prestolonaslednik Rudolf se je sam ustrelil iz lastne lovske puške. Ko je bil že mrtev, sta dospela na grad Mayerling, kjer se je bila katastrofa zgodila, grof Hoyos in Rudolfov svak, princ Filip Sachsen-Coburg-Gotha, katerega nekateri senzacijski lačni ljudje spravljajo v zvezo z »umorom«. Dr. Bachrach pravi, da more to potrditi po prisegah prič.

Bomba atentata v Buenos Airesu.

23. decembra ponoči sta eksplodirali v Buenos Airesu dve bombi, ena v poslopju National City Bank, druga v Bank of Boston. Obe dve podjetji sta v rokah kapitalistov Zedinjenih držav severne Amerike. K sreči se ni zgodila nobena smrtna nesreča, pač pa je bilo več oseb ranjenih, nekatere celo težko. Policija atentatorjev dozdaj še ni izsledila. Bombi sta imeli užigalca na čas. Splošno se govori, da je atentat delo komunistov, ki se hočejo s tem

maščevali zaradi usmrtitve Sacca in Vanzetija. National City Bank je zelo trpela, ker je izbruhnul vsled eksplozije požar in je v 20 minutah zgorela vsa oprava. Po katastrofi se je nabralo nekaj publike, ki je demonstrirala po ulicah, vzključujoč: »Dolj komunizmu! Zivela Argentinija! Zivele Združene države!« — Stvar je simptomatična radi vedno bolj razvijajočega se nasprotja med boljševiskim in antiboljševiškim elementi v celi Ameriki.

Kmetu Feréniku že dalj časa ni bil všeč kruh, kakršnega so ženske pekle. Povedal jim je, da bo prihodnje peko sam spekel.

»Jaz ti bom pa pomagal,« se je oglašil v veži sosed Zvagen.

V par dneh sta se res pripravila Ferénik in prinesel v sobo veliko vrečo moke, Zvagen pa jo

je primahal s kosom kvasa, ki je tehtal nad en kilogram. Bilo je že polnoči, a peka-amaterja sta še vedno delala. Ko se ji je vendar že predolgo zdelo, je žena bojzljivo vprašala:

»Ali je kruh že v pečli?«

»Kaj v pečli! Saj ga še v kuhinji ne moreva držati, tak je.«

Knjige in revije

Srčni rubini svete Male Terezije Deteta Jezusa je naslov lični knjigi, s katero nas je ravnokar razveselila ravnateljica ljubljanske uršulinskega učiteljskega doma slovenska pesnica č. M. Elizabeta. V uvodu pravi pisateljica: »V sedanje dni publega materializma, mrzle sebičnosti in iz nje izvirajoče trpke bolešt je zasijala jasna zvezda, sveta Mala Terezija Deteta Jezusa, in duše so se zgenile. Zadržile so diih lepše pomladi, kot jo ima zemlja, vonj divnejših rož, kakor so one, ki žare na naših gredeh; zasultile so lepoto, ki je ne vidi človeško oko, srečo, ki je svet ne more dati.« Nadzemska lepota in nadzemska sreča dehti iz pesmi, ki so nekdanj privrele iz čiste, pesniško navdahnjene Terezikine duše. Odmevi pesmi svete Male Terezije so pa prelepa premišljevanja — refleksije — ki nam jih je podala v krasnem pesniškem jeziku o vseh zadevah duhovnega življenja č. M. Elizabeta. Citateljem, ki jih bodo brali, »se bo zahotelo navzgor: k večni Luči, k večni Ljubezni, na vznotraj: v svet kraljestvo notranjosti, v blažene skrivnostne globine Jezusu posvečenega življenja. V resnici dragocena lično opremljena 222 strani obsegojača knjiga stane v platno vezana 36 Din. Dobiva se v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

»Mladi kemik« (spisal profesor Maks Prezeli) je v prvi vrsti namenjen srednješolskemu dljaku, v katerem hoče vzbuditi smisel za praktično raziskovanje in čim bolj gojiti prirodno mu težnjo po ročni izurjenosti. Brez dolgotrajne razlage ga v vsakem poglavju takoj popelje in medias res ter mu daje čim več prilike, da sam dela, opazuje in iz rezultatov poskusa sam sklepa. Kdo bi mogel danes, v času vsestranskega kulturnega razmaha vseh prirodopisnih in tehničnih ved dvomiti o eminentni važnosti kemije za malodane vse druge vede, zlasti za tehnične in prirodopisne? Prav nič pretirana ni trditev: znanje kemijskih osnovnih nauk je fundament za pravilno razumevanje vseh tehničnih prirodopisnih ved, med temi zlasti medicine in malodane vseh tehničnih ved. Ce v kateri drugi vedi, tedaj velja v prvi vrsti za kemijo neporečna resnica, da je kemija ona veja, ki posreduje med ostalimi vedami ter jih spaja v grandiozno celokupnost tega, kar imenujemo znanost. Zato je kemija ABC vseh tehničnih prirodopisnih ved. Po novem učnem programu vseh šol je tudi pri nas odmerjena pouku v kemiji več pažnje nego do sedaj, in to po vsej pravici. Poznanje raznih kemičnih dejstev mora postati bitni del ljudske šolske izobrazbe, ki podaja bodočemu poljedelcu, rokodelcu, obrtniku glavne smernice za ustvaritev čim boljše eksistence. Z lahkoto bo vsakdo razumel mnogotere nauke ljudske higijene, kmetijstva, poljedelstva, živinoreje, sadjarstva in raznih drugih gospodarskih ved, ako se je že v ljudski šoli seznanil z elementarnimi kemijskimi nauki. Po pravici se torej lahko pričakuje, da bo »Mladi kemik« koristil ne le srednješolcu, ampak nudi marsikaj koristnega, če ne ravno tudi učencem višjih ljudskih razredov, prav gotovo pa gojencu meščanskih ter raznih gospodarskih in strokovnih šol. Knjigo je spisal profesor Maks Prezeli, naš priljubljeni strokovnjak. Cena za elegantno vezano knjigo 42 Din.



Na Japonskem se pripravljajo na novo leto. Žene in dekleta lepijo slike. Na Japonskem je navada, da se dajejo slike kot darila.



— Glasbena izšolanost moje hčerke je postala zame prava sreča! — Kako to? — Za polovično ceno sem kupil obe sednji hiši ...



Mož postave (ponosno): V tem trenutku z eno roko zadržujem 490 konjskih sil.

Gospodarstvo

Izvoz v novembru.

Náš izvoz v mesecu novembru t. l. je znašal 350.000 ton v vrednosti 622.4 milijona dinarjev napram 361.000 tonam za 645.7 v oktobru, ozlomra 427.000 ton za 796.2 milijona dinarjev v novembru lanskega leta. Da je letos napram novembru lani naš izvoz tako padel, je pripisovati letošnji slabi letini. Tako smo žitaric v novembru letos izvozili za 210 milijonov dinarjev manj kakor v novembru lani. Na drugi strani pa se je zmanjšal napram lani tudi izvoz živine (za 29 milijonov dinarjev). Narastel pa je izvoz lesa, bakra ter cianamida.

Največ smo v novembru izvažali (v oklepajih podatki za oktober; vse v milijonih dinarjev): stavbni les 65.6 (72.5), prašiči 56.8 (52.4), hmelj 47.6 (87.9), slive 33.2 (52.1), meso 29.2 (18.9), goveda 28.5 (27.1), jajca 28.1 (35), baker 27 (27.1), sadje 25.3 (11.8), drobnica 18.4 (15.6), drva 16.5 (15.8), pšenica 14 itd.

Skupno je znašal naš izvoz v prvih 11 mesecih t. l.: 3.963.921 ton v vrednosti 5871.5 milijona dinarjev napram 4.511.934 ton za 7195.6 milijona dinarjev v prvih 11 mesecih lani. Po količini je torej nazadoval za 12.1%, po vrednosti pa za 18.4%.

Sljedeći podatki (v milijonih Din) nam kažejo razvoj naše zunanje trgovine:

	uvoz	izvoz	
povpr. 1926	636.0	651.5	+15.5
9 mes. 1927	582.0	511.5	-70.5
okt. 1927	?	645.7	?
nov. 1927	?	622.4	?

Po stabilizaciji lire.

Stabilizacija lire je prišla zelo nepričakovano. Še pred par dnevi je vsa Italija verjela, da bo ostala stabilizacijska kvota 89-90, ki je držala že leto dni, še dolgo časa. Toda 22. decembra je napravil križ čez te račune in prišla je stabilizacija lire na nekoliko nižji zlati podlagi (za 3 odstotke). Sedanja baza je: dolar 19 lir (prav za prav še nekaj čez), funt šterling 92.46542, zlata lira 3.666127. Pariteta dinarja znaša sedaj ca. 299.40.

Potom odredbe je nadalje sedaj zvišan količnik od prejšnjih 356 na 367 lir za 100 zlatih. Primerno nižjemu stabilizacijskemu kurzu so se uvrstile tudi cene v Italiji tako v prvi vrsti za uvažano blago, n. pr. pšenico, dočim se na drugi strani nivo ostalih cen še ni prilagodil novemu kurzu.

Še to stabilizacijo je ugodno željam gospodarskih krogov, ki so bili odločno proti nadaljnjemu dviganju lire zaradi škode za narodno gospodarstvo, čeprav pozdravljajo stabilizacijo kot obnovljeni prestiž domovine (>II Solec 25. decembra).

Sedaj je v Evropi le še malo držav z neurejenimi valutarnimi razmerami: v prvi vrsti je to Francija, ki še ni izvedla svoje valutne reforme, ter naša država. Vendar pa je gotovo, da bo zakonska stabilizacija pri nas in v Franciji morala priti.

Za razvoj jugoslovansko-italijanske trgovine je omeniti, da bo stabilizacija lire zelo koristila našemu izvozu, ker bomo imeli pač bazo za kalkulacijo, kar je za normalno trgovino neobhodno potreben predpogoj. Na drugi strani bo zopet lažje za italijansko industrijo, ki je tako navezana na izvoz, eksportirati.

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 15. decembra 1927. (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlika napram izkazu 8. decembra.) A k t i v a: Kovinska podlaga 474.7 (+14.4), posojila: na menice 1326.7, na vredn. pap. 258.4, skupaj 1585.2 (-11.5).

račun začasne zamenjave 298.6 (+0.1), saldo raznih računov 1.011 (-52.3); pasiva: bankovci v obtoku 5613.8 (-79.9), račun začasne zamenjave 298.6 (+0.1), drž. terjatve 271.7 (+53.8), obveznosti: po žiru 770.7, po raznih računih 361.2, skupaj 1131.9 (-23.3); ostale postavke neizpremenjene.

Božična kupčija. Iz izjav trgovskih krogov o božični kupčiji posnemamo, da ni bila v vseh branah zadovoljiva. Tako se je v tekstilni, manufakturni in konfekcijski stroki opazilo, da se kupujejo le manjše stvari, dočim za večje in dražje nabave ni denarja. Boljše poslovanje je bilo v delikatesnih in slaščičarskih podjetjih. Na splošno kupčija ni bila zadovoljiva. Najbolj živahna je bila v soboto dopoldne, ko je prišlo mnogo kupcev iz okolice in pokrajine.

Spoznam med srednjeevropsko papirno industrijo. Kakor poročajo, so pogajanja med avstrijsko, češkoslovaško in jugoslovansko industrijo zavojnega papirja ugodno zaključena. Znano je, da se je jugoslovanska industrija zavojnega papirja sporazumela že med seboj. Sedaj je določena kvota, koliko lahko uvažajo k nam češkoslovaške in avstrijske tvornice ter tudi cene.

Kartel cinka. V decembru lani se je razšel obstoječi evropski kartel cinka in od tega časa je začela svetovna cena cinka padati (od 83 funtov šterlingov na sedanjih 25-26). Sedaj so se Belgijci začeli pogajati z vsemi evropskimi cinkarnami, da se stabilizira cena cinka na 26 funtov za angleško tona. Pozvana je bila na ta pogajanja tudi Cinkarna d. d. v Celju, edini producent cinka v Jugoslaviji. Kakor izvezo iz strokovnih krogov, bo do ustanovitve kartela gotovo prišlo. Lani je znašala produkcija cinka ca. 2400 ton.

Znižanje pristojbin na zagrebški borzi. S 1. januarjem 1928 se znižuje na zagrebški borzi mešetarina pri državnih papirjih od 0.5 na 0.25% ter pristojbina obračunskega zaveda od 1.5 na 0.25%.

Nadalje se minimalna mešetarina zniža od 5 na 3 Din. Če je posredoval isti mešetar pri več zaključkih istega papirja in za isto stranko, se zaračunava pri delnicah mešetarina 1% od skupne vrednosti vseh zaključkov.

Gradbeno ravateljstvo in Ljubljani opozarja vse interese na II. oferto licitacijo za montiranje, barvanje in izdelavo kolovoza železnega mostu predno Zaprane Morave pri selu Jasika na državni cesti Kragevcevac-Kruševac od zneska Din 614.267.44, ki se bo vršila dne 4. jan. 1928, v računskem oddelku ministrstva za gradbe v Belgradu. Natančnejši pogoji so razvidni iz oglasa, ki je nabit na uradni deski Gradbenega ravateljstva, Turjaški trg 1-1.

Boj med Fordom in General Motors. Kakor smo že poročali, je prišel na trg novi Ford. Zanimivo je primerjati cene novega Forda in Chevroleta, ki je njegov najvažnejši konkurent med znamkami General Motors. Stane pa dolarjev: novi Ford roadster 445, tozadevni Chevrolet 640, touring car 455, oz. 645, coupé 555, oz. 752, Tudor Sedan 555, oz. 722, Fordov Sedan 630, oz. 824.

Borza

Dne 27. decembra 1927.

DENAR.

Danes je Narodna banka zaradi popuščanja devize Curih znižala oddajni kurz od 10.965 na 10.952. Med drugim oddajimi je popustila zlasti Praga, potem Newyork in London, uvrstila pa se je Dunaj. Privatnega blaga je bilo dosti. Narodna banka je intervenirala v devizah Curih in Dunaj in nekaj Londona. Promet je bil srednji.

Ljubljana. Amsterdam 22.92-22.98 (22.95), Berlin 13.55-13.56, Curih 10.937-10.967 (10.952), Dunaj 7.995-8.025 (8.01), London 276.35-277.15 (276.75), Newyork 56.52-56.72 (56.62), Praga 167.82-168.62 (168.22), Trst 298.25-300.25 (299.25). Zagreb. Berlin 13.537-13.567, Curih 10.937-10.967, Dunaj 7.9805-8.0105, London 276.35-277.15, Newyork 56.50-56.70, Pariz 223-225, Praga 167.74-168.54, Trst 297-299.

Curih. Belgrad 9.12, Berlin 123.73, Budimpešta 90.55, Bukarešt 3.19, Dunaj 73.06, London 25.265, Newyork 517.35, Pariz 20.375, Praga 15.33, Trst 27.34, Sofija 3.73, Varšava 58, Madrid 86.70. Dunaj. Devize: Belgrad 12.49, Kodanj 189.75, London 34.5375, Milan 37.37, Newyork 707.25, Pariz 27.85, Varšava 79.305. Valute: dolarji 706.70, dinar 12.395, češkoslovaška krona 20.95.

Praga. Devize: Lira 178.20, Belgrad 59.61, Pariz 132.85, London 164.80, Newyork 33.735.

Dinar: Newyork 176.65, Berlin 7.38, London 276.50.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 134 den., Kred. zavod 160 den., Vevče 135 den., Ruše 265-280, Stavbna 56 den., Šešir 125 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 86.25-86.50, agrari 52.5-53.25, vojna odškodnina 409-410, febr. 378-880, Hrv. esk. 88, Hipo 58, Jugo 95, Praštediona 877-882.5, Ljublj. kreditna 134-135, Šešerana 570, Drava 560-570, Slavonija 11-13, Trbovlje 490 bl., Vevče 135.

Dunaj. Podon.-savsko-jadrans. 82.05, Alpine 44.85, Greinitz 4.10, Leykam 10.80, Trbovlje 58.50, Slavonija 1.45.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Brzojavni hrastovi drogi 10 m dolgi prem. v vrhu 13 cm premer v prsni višini 22 cm za kom. fko vag. meja 1 vag. po 105, buk. letvice 27x27 1 m dolge brez grč fko vag. meja 1 vag. po 780; zaklj. 2 vag. Tendence neizpremenjena.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni dob. prompt): Pšenica 78-79 kg, 2% baška 347.5-352, jan. 347.5-352, slav. 345-347.5, sr. 342.5-345, oves baški zdrav 265, koruza baška st. 267.5, nav. vozn. 272.5, času primerno suha kval. gar. 252.5, dec. 252.5, jan. 262.5, febr. 272.5, marec 277.5, april 280, maj 282.5, moka 0 g vag. bl., plač. po prejemu fko Ljubljana 500; zaklj. 1 vag. Tendence čvrsta.

Budimpešta (terminalska borza), 27. dec. Tendence medla. Pšenica marec 31.62, 31.50, zaklj. 31.50-31.52, maj 32.08, 31.98, zaklj. 31.98-32, rž marec 30.68, 30.52, zaklj. 30.50-30.52, maj 30.56-30.60, koruza maj 25.66-25.60, zaklj. 25.60, 25.62, julij 26.20.

Radio

Sreda, 28. decembra.

Zagreb: 20.35 vijolinski koncert Bl. Höller - Breslau: 20.10 klavirske skladbe, 21.10 koncert balalaik. - Praga: 21.20 italijanska glasba (Bellini); uvertura k »Normi« - dve ariji iz opere »Puritanci« - Donizetti; Lucrezia Borgia - arija iz opere »Ana Boleyn«. - Leipzig: 20.15 simfon. koncert. - Stuttgart: 20. uvertura: k »Così fan tutte« (Mozart) - Egmontova uvertura (Beethoven) - k »Freischütz«, (Weber) - k »Rozamundic« (Goldmark) - k »Vesel. ženam windsorskim« (Nicolaï), nato sledi »Tisoč in ena noče«, zbirka orientalskih motivov z uvodnim predavanjem. - Toulouse: 21.45 koncert: Boris Godunov - Werter (Masse-net) - Sylvia, balet (Delibes). - Hamburg: 19.25 prenos iz gledališča: »Der Waffenschmied«, kom. opera (Lortzing). - Frankfurt: 18.30 prenos iz gledališča: »Hänsel in Gretel«, pravlj. opera (Humperdinck), 21. Ura za lovce (nekaj besed o lovu in par melodij). - Brno: 19. klavirski koncert, 20. koncert ruskih kompozitov. - Rim: 20.45 Odlomki iz Massenotovih del, na koncu 2., 3. in 4. dej. »Manon«. - Pariz: 22. koncert (na sporedu Bizet in Massenet). - Oslo: 19.45 Figaroova svatba. - Berlin: 20.30 Odlomki iz nemških oper. - Dunaj: 20.30 iz še ne izjavljenih Straubovih del (Pozabljene kompozicije in nenatisnjena dela). - München: 20. odlomki iz popularnih operet. - Varšava: 18.15 koncert (Straub, Dvořak, Puccini itd.), 20.30 večerni koncert.

Darovi

Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova ulica 12, so darovali: V počaščenje spomina na pok. dr. J. Babnika Asta Vodopivec 200 Din, Supančič Filip v počaščenje spomina na pok. Gabrijela Jelovška 100 Din, obitelj Oblak, Logatec, mesto venca na krsto pok. gosp. Gabrijela Jelovška 100 Din, uradništvo Hipotekarne banke jugoslov. hranilnic v počaščenje spomina umrlega g. ravnatelja Mikžu 1000 Din. Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala.

PEVSKIM ZBOROM!
V zalogi imam še nekaj svojih skladb, namreč: 12 ZBOROV (6 mešanah in 6 moshki); 14 ZBOROV (6 mešanah, 5 moshki in 3 nagrobnice). Cena zvezka je 15.- Din. Kdor naroči deset komadov, dobi 30% popusta! IVAN OCVRK, kapelnik, Sinj (Dalmacija)

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 lin. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znanek Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Kuharica

Želi večje službe na de, želi v trgu ali vase. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10298.

Nadmlinar

Z mnogoletno prakso, razume vse postopke moderne mlinarje, tehnično in teoretsko popolnoma izobražen, želi premeniti mesto. - Cenj. ponudbe na Slavko Peterel, nadmlinar, A da - Bačka.

Proste službe

Natakarica

S kavcijo in dobrimi pričevaji, se išče za promet, gostilno poleg Ljubljane. Zaslugek dober. Ponudbe Zadrugi gostil., Ljublj. ok.

Učenko

pošteno in pridno, v trgovino z meš. blagom, na deželo, sprejmem. Ponube upravi pod: Učenka 10257

Stalno nameščenje

Za prodajo ameriških Burroughs strojev za sestevanje, računanje in knjiženje na teritoriju cele Slovenije, žremo agilnega, naobraznega uradnika, Slovenca, jugoslov. državljanca. Pogoj znanje dvostravnega knjigovodstva. Fiksna plača in provizija. Event. je predvideno osnovanje lihalke v Ljubljani. - Samo resni gospodje, ki reflektirajo na stalno nameščenje in so že bili zaposleni s prodajo sploh, naj stavijo pismene ponudbe (curriculum vitae) na GLOGOWSKI in Co., Zagreb, Račkoga ul. 7 b. mez.

SLUŽKINJO

iščem za Bled, katera mora biti samostojna kuharica. Ponudbe v Ljubljani: Trgovina na Dunajski cesti 21, ali na Bled: Vila »Vera«. 10321

V lokalni, v katerem ni „Slovenca“, tudi ni mesta za našega človeka.
Zahtevajte „Slovenca“ povsod.

Zahvala
vsem, ki ste mojega blagega moža

dr. Janka Babnika
predsednika viš. dež. sodišča

v življenju ljubili in čislali, ki ste mu v težki bolezni lajšali gorje in ki ste mu po smrti še zadnjo čast izkazali - izrekam s tem stotero - najiskrenejšo zahvalo.

Requiem za blagim rajnikom bo v sredo 28. dec. 1927 ob 10, uri v župni cerkvi sv. Petra.

MARIJA BABNIK.

Sir H. Rider Haggard: 21

Kleopatra, egiptovska kraljica.

>O, Harmakis, je govoril glas, >ne boj se, jaz sem ona, katero poznaš kot Izido Egipčanov; ne skušaj pa dognati, kaj sem še, kajti to presega tvoje moči. Zakaj jaz sem vse, življenje je moj duh in narava je moje oblačilo. Jaz sem smeh deteta, jaz sem ljubezen device, jaz sem poljub matere. Jaz sem otrok in služabnik nevidnega, ki je bog, ki je postava, ki je usoda - dasi jaz sama nisem bog in postava in usoda. Ko vetrovi pihajo in morja šumijo na obličju zemlje, slišiš moj glas; Ko zreš na zvezdatni obok, vidiš moj obraz; ko spomlad zcvete v cveticah, takrat se jaz smehljam, Harmakis. Jaz sem namreč drugo bitje narave in vse njene oblike so oblike mene. Jaz diham v vsem, kar diha. Jaz ristem in ginem v izpremenljivem mesecu, jaz ristem in se večam v pritoču morja, se vzdigujem s solncem, bliskam v blisku in grmim v viharju. Nič ni preveliko za mero mojega veličanstva, nič ni tako majhno, da ne bi v njem mogla najti doma. Jaz sem v tebi in ti si v meni, Harmakis. Kar je tebi velelo biti, je tudi meni velelo biti. Zavoljo tega se ne boj, dasi sem jaz velika, ti pa majhen. Oba namreč veže skupna vez življenja, onega življenja, ki se pretaka po solncih in zvezdah in prostorih, po duhovih in po dušah ljudi, vareč vsa naravo v eno celoto, ki se sicer vedno izpreminja, a je vseeno ista.

Povesil sem glavo - nisem mogel govoriti, tako me je bilo strah.

>Zvesto si mi služil, sin moj, je nadaljeval tihi prijetni glas; >močno si hrepenel, da bi me gledal iz obličja v obličje tukaj v Amentiju. In veliko si se drznil, da bi se ti želja izpolnila. Ni majhna stvar

odvreči ogrodne mesa od sebe in obleči oblačilo duha pred določenim časom, četudi samo za eno uro. A tudi jaz, služabnik moj, sin moj, sem te močno želela videti tukaj, kjer sem. Zakaj bogovi ljubijo one, ki ljubijo nje, samo z bolj globoko in bolj veliko ljubeznijo, in pod nekom, ki je tako daleč od mene, kakor sem jaz od tebe, umrjoci, sem jaz boginja bogov. Zavoljo tega sem te dala prinesiti semkaj, Harmakis, in zavoljo tega govorim tebi, sin moj, in ti velim, da se razgovarjaš sedaj z menoj iz obličja v obličje, kakor si se razgovarjal v oni noči na stolpu templja v Abutisu. Jaz sem namreč bila takrat pri tebi, Harmakis, kakor sem bila na tisočih in tisočih drugih svetovih. Jaz sem bila, Harmakis, ki sem ti položila lotus v roko in ti dala znamenje, ki si si ga bil želel. Zakaj ti si iz kraljevske krvi mojih otrok, ki so mi služili od stoletja do stoletja. In ako ne boš padel, boš sedel na tistem kraljevskem prestolu in zopet vzpostavil moje starodavno čaščenje v vsej svoji čistosti in očistil moje temple vsega oskurnjenja. Ako pa padeš, potem bo večni duh Izida postala v Egiptu samo spomin.

Glas je utihnil; zbral sem vse moči in sem napolnel na glas izpregovoril:

>Povej mi, sveta boginja, sem rekel, ali bom potemtakem padel?

>Ne vprašuj me, je odgovoril glas, tisto, kar ni dovoljeno, da bi ti odgovorila. Morebiti je lahko brati ono, kar te bo zadelo, morebiti mi ne prija, da bi tisto brala. Kaj more koristiti božanstvenemu, ki ima ves čas, da čaka konca, na bi željno zrl na cvet, ki ni vzvel, ki pa bo, ležeč kot seme v zemlji, vzvel ob svojem času? Vedi, Harmakis, da jaz ne oblikujem prihodnosti; prihodnost gre tebi, ne meni; ona se rodi iz postave in reda, kakor je odrejen po nevidnem. Vendar lahko pri tem svobodno ravnaš in

boš zmagal ali pa boš padel, kakršna je pač tvoja moč in mera čistosti tvojega srca. Breme bo tvoje, Harmakis, kakor bo tudi tvoja slava ali sramota, kakor se pač zgodi. Malo se jaz brigam za izid, ko sem zgolj služabnica onega, kar je pisano. Sedaj me pa čuj: Vedno bom s teboj, sin moj, kajti moja ljubezen ne more biti nikdar odvzeta, ko je bila enkrat dana, dasi se ti vsled greha utegne videti izgubljena za tebe. Zatem pomni tole: ako zmagaa, bo tvoje plačilo veliko; ako padeš, bo v resnici huda tvoja kazen, tako v mesu kakor v deželi, ki ji praviš Amenti. Vendar ti bodi tole v tolažbo: sramota in bol duše ne bosta večna. Kajti naj je padeč od poštenja še tako globok in velik, vseeno je ena pot, samo da kesanje drži srce - kamenita, kruta pot - po kateri se lahko zopet spleza na višave. Nikar ne daj, da bi ti bilo usojeno, da boš hodil po njej, Harmakis!

Sedaj pa, sin moj, ker si me ljubil in si tavajoč po blodnjaku bajke, v katerem se ljudje na zemlji izgube, zmotno zamenjajo duh s tvarino in boga z oltarjem, vseeno doznal mrvico resnice o meni mnogoliki, in zavoljo tega, ker te ljubim in zrem proti onemu dnevu, ki morebiti pride, ko boš bival blažen v moji svetlobi in v vrsitvi mojih nalog, zavoljo tega, pravim, bo dano tebi, Harmakis, da boš slišal besedo, s katero utegnem biti poklicana iz najskrajnega po bitju, ki je govorilo z menoj, in zrl v obličje Izide - celo v oči božanske poslanke in pri tem ne boš umrl.

Glej!

Prijazni glas je utihnil. Temni oblak na oltarju se je izpreminjal in izpreminjal - postal je bel, se svetil in naposled je bilo videti, kakor da je navzel podobo ženske postave. Nato je zlata kača še enkrat prilezla iz njenega srca in se kakor živa krona ovila okoli oblačnega čela.

LUTDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23 zvezek
A Sheehana, Nadjar. Povesi irskega dekleta, 24 Din, vez. 32 Din - 24 zvezek: A Marby,
Banka. Lušičko-srbska povesi: 22 Din, vez. 30 Din - 25 zvezek: Haggard, Eli resarja
Mourzeme. Din. 30, vez. Din. 42 - Storžek in njegovo burkasto življenje: 14 Din
14 Din, vez. 22 Din. - 27 zvezek: Pregeš, Ofirski solčari. Din. 24, vez. Din. 82.

Trajno in koristno

darilo za Božič in Novo leto je



šivalni stroj
Gritzner in Adler
v raznih opre mah.
Za božič 10% popusta.
Tudi na obroke.
Dobite le pri
Josip Petelincu
Ljubljana
blizu Prešernovega
spomenika ob vodi.
Oglejte si razstavo, brez obveznosti do nakupa.



POPRAVILA
Mehanič **IVAN LEGAT**
specijalist za pisarniške
stroje
Maribor, Vetrinjska ul. 30
Telefon int. 434.

Prvovrstno delo,
Zmerne cene,
To je naše geslo!

KNJIGOVEZNICA K. T. D.
čitalnica in tiskarna
poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Novoletna darila

se brez dvoma najbolje kupi

»PRI NIZKI CENI«

Ignac Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3 in 11

Velika izbira volnen. jopic, puloverjev, bluz, razne ga perila, nogavic, rokavic, kravata itd., priporoča
po izredno nizkih cenah

Kdo prodaja?

HLODE

bukove la. in hrastove od 20 cm naprej kupuje v vsaki množini parna žaga V. SCAGNETTI - Ljubljana. 7490

Vsakovrstno

zlafo kupuje

po najvišjih cenah
Cerne, juvelir, Ljubljana
Wolfova ali a šte v.

Droban krompir

kupim. - Ponudbe na: Hotel »Slon«, Ljubljana.

POZOR. LOVCI!

Kupujem in plačujem surove kože vseh divjačin po najvišjih dnevnih cenah. Eligij EBER, Ljubljana, Kongresni trg št. 7 (Zvezda). 10218

Kdo kupi?

Lep čebelnjak

z več panji in čebelami se poceni proda. Vprašate: Kamnica 15, Maribor

Vino čez ulico

črno liter po 10 Din, belo po 11 Din - priporoča vinska klet na Sv. Petra cesti št. 43 - Ljubljana.

Krasna izbira

novoletnih daril

primerna za dame in gospode, v zlatu in srebru, cene zmerne, poleg tega še primeren popust pri zlatarju

A. Fuchs

Šelenburgova ulica 6 Ljubljana

Vino najfinejših vrst,

iz lastnih goric, novo in staro, prodaja A. SUŠNIK - Ljubljana, Zaloška cesta. 10249

KLOBUKE

perilo, dežne plašče in drugo modno biago, kupite najceneje pri »AMERICANU« Ljubljana, Stari trg 10.

Kupujem

kože divjačine!

Ajdova moka Din 5- koruzni zdrob „350 Prvovrstni izdelki od 25 kg naprej pošilja

PAVEL SEDEJ, Javornih

umetni mlm. - Gorenjsko.

Črnomeljski premož

je pri nizkih cenah priznano dobro in čiste kakovosti. Priporoča ga v nabavo cenj. občinstvu in industriji premožokopna družba »BELOKRAJNA« v Črnomlju. 10307

Zelesen štedilnik

se proda. - Naslov pove uprava pod šte v. 10301.

Prodaj dve kompletni v modernem slogu izdelani

spalnici

masivni, politirani. - Naslov se poižve v upravi »Slovenca« pod št. 10304.

Kratek KLA VIR

dobro ohran., 7 1/2 oktav, skoraj nov, ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10259.

Dobro ohranjena lahka

za 1500 Din. - Istopat GLASOVIR in PLINOVA PEČ poceni napredaj. - Poižve se pri T. MENCINGER, Sv. Petra cesta šte v. 43.

Ženitbe

ZENITNA

PONUDBA.
Mlad gospod iz trgovske hiše z večjo doto, želi znanja z boljšo damo posestnico, veletrgovko ali slično. Cenj. dopise na upravništvu lista pod šifro: »Značajnost, mladost, lepota«. 10209

Naša obit

Pozor!

Velevažno za svet!

Katera premožna oseba (ženska ali moški) bi financirala izum, ki je svetovnega pomena? - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Letalstvo 10331«.

Klavirji.

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrst. instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelček za popravila. Uglasišvanje in popravila za Glasb. Matice. Konservatorij in druge institute se iz gotavljajo od moje tvrdke. Točna postrežba, zmerne cene; tudi na obroke. Izde lovalce klavirjev IL. WAH. BINEK - Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5, I nadst.

Posredovalnica

za službe

se priporoča vsem cenj. interesentom za zagotovilo najboljšo postrežbo. **Elizabeta Lorber, Maribor, Vetrinjska ulica 5.**

Zakonsko srečo

uničuje nervoznost, ki jej je posledica strupeni kofein. Pijte samo kavo HAG, ki je prava, najboljša kava, toda brez strupenega kofeina.

RAZSTAVA

umet. strojnega vezanja in prikrojevanja v lokalni šivalnih strojev v Mariboru, Dr. Verstovškova ulica 4 (pokojnin. zavod). Vstop brezplačen! Gabrenja.

Filatelistom

naznanjam, da sem otvoril trgovino z znamkami. Dobavljam Bosno, Jugoslavijo, Balkan, Evropo po mankolistah najceneje. **L. OSWALD, Prevalje.**

Popolnoma suha, zdrava

BUKOVA DRVA

v polenah, žagana ali pa razcepljena, dostavlja tudi na dom

»ARBOR«, d. d.

Ljubljana, Dunajska c. 50
Telefon št. 2546.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA** Stari trg 12 - Židovska 4

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovinska žita in moke **A. VOLK, Ljubljana** Resljeva cesta št. 21.

Butare in kolobarje

popolnoma suhe, izredno poceni **Čebin, Wolfova 1/2**

Priporoča se trgovina z železnino

A. SUŠNIK, Ljubljana Zaloška cesta.

Svarilo

Nisem v nobenem oziru plačnik za kakršnekoli dolgove mojega sina **Andreja Bricelj, 17 L. starega.** - Andrej Prime, Florjanska ulica. 10310



Gramofoni in najdovršenejše električni in potom posnete plošče (najnovejši štagerji) nudi

Em. Fischer

Zagreb
Jurišičeva ulica 6/10
Zahtevajte specialno ponudbo in popis vseh plošč

Motvoz (špaga)

najcenejše direktno v tovarni. **Mehanična vrvarna Šinkovec, Grosuplje.** 10245

✠

Tužnim srcem sporočamo vsem sorodnikom in znanecm, da je naša ljubljena hčerka, sestra in teta, gospodična

Sonja Kalan
učiteljica

dne 24. decembra po dolgi, težki bolezni, nenadoma preminula.
Pogreb drage pokojnice se je vršil v torek dne 27. decembra 1927 ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnišnice k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 27. decembra 1927.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Brez posebnega naznanila.

Globoko potrti naznanjamo, da nam je neizprosna usoda dne 26. t. m. zvečer nenadoma ugrabila iz našega rodbinskega kroga iskreno ljubljene ga soproga oziroma sina, brata, strica in svaka, gospoda

Antona Ravhekarja
trgovca in posestnika.

Kratko je bilo njegovo življenje, a trudapolno.
Pogreb ljubljene ga in nepozabnega pokojnika bo v sredo dne 28. decembra t. l. ob 3 uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta 26, na pokopališče k Sv. Križu.
Maša zadušnica se bo darovala v četrtek dne 29. t. m. ob pol 8 uri zjutraj v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.
Ljubljana - Boh. Bistrica, dne 27. decembra 1927.

Globoko žalujoča rodbina Ravhekar
in vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

✠

Umrl je naš dolgoletni, neumorni član načelstva, tovariš

ANTON RAVHEKAR
trgovec in posestnik

nenadne smrti.
Pogreb zvestega člana tovariša bo v sredo dne 28. t. m. ob 3 uri popoldne od doma žalosti, Resljeva cesta 26.
Nepozabnega, zaslužene ga tovariša pokojnika ohranimo v trajnem in častnem spominu.
Ljubljana, dne 27. decembra 1927.

Gremij trgovcev v Ljubljani.

TVRDKA RAVHEKAR & DERGANČ sporoča žalostno vest, da je njen dolgoletni družabnik, gospod

Anton Ravhekar
trgovec

včeraj dne 26. dec. ob 1/2 23. uri nenadoma beguvdano preminul. Blagega pokojnika, ki je vrsto let neumorno deloval v procvit naše tvrdke, ohranimo vedno v častnem spominu.

V Ljubljani, dne 27. decembra 1927.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

IMPORT EKSPORT
svežega južnega

cvetja
na veliko in malo
P. Cutič

Točna postrežba, najnižje dnevne cene
Ljubljana, Miklošičeva 18, pritličje

Št. 37.090/27 - ref. XIII.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo mizarskih del z okovjem in podbarvanjem za palačo »Delavske zbornice« na Miklošičevi cesti v Ljubljani.
Vsi potrebni razpisni pripomočki in podatki se dobe od 30. decembra 1927 dalje med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Solski drevored 2/II.
Ponudbe je vložiti najkasneje do dne 9. januarja 1928 do 11. ure dopoldne pri imenovanem uradu.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI,
dne 24. decembra 1927.

MOTVOZ
(špago)

kupite najceneje direktno v tovarni:
Mehanična vrvarna d. d.
Šinkovec, Grosuplje.

Neobhodno potreben
vsakemu radio-amaterju

Radiokoledar
1928 Cena Din 25-
in
Radiozemljevid
1928 Cena Din 15-
„Radiowelt“

Wiener Radioverlag,
Wien, I.,
Pestalozziggasse 6/7.

Naprodaj je veliko
podjetje in posestvo

žaga, 3 hiše, gospodarsko poslopje, mizarnica, skladišče, ključavničarija in pritikle (konji, živina, stroji itd.) in posestvo pri Radovljici na Gorenjskem. Obstoja iz 4 stavbenih parcel s 6 poslopij ter 60 zemljiških parcel, in sicer 3 orala, 787 kl. njiv, 38 oral, 579 kl. travnikov, 40 kl. vrta, 1 oralo, 571 kl. pašnika, 79 oral gozda; skupna površina nad 103 orale. - Vodna sila (Sava) za žago, ki je že v uporabi, dá 70 do 90 konjskih sil; poleg te je na razpolago tik za navedeno še druga stopnja, ki lahko dá še 30 novih konjskih sil. Prodaja bo na dražbi dne 5. januarja 1928 ob 9 dopoldne pri okraj. sodišču v Radovljici pod zelo ugodnimi pogoji. - Interesenti, ki žele podrobnejših pojasnil glede celega posestva in podjetja ali pa glede posameznih delov, naj se obrnejo pred 2. januarjem na MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI.

✠

Vsem prijateljem in znanecm naznanjamo tužno vest, da nas je zapustil po dolgotrajni mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v starosti 44 let, naš nadvse ljubljani soprog, oče, brat in stric

Anton Drašler
posestnik, gostilničar in trgovec.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo 28. decembra 1927, ob 9. uri, iz hiše žalosti Verd št. 1, na pokopališče v Verdu.
Verd, dne 26. decembra 1927.

Žalujoči: soproga Terezija, sinko Tonček, hčerka Minka - in ostali sorodniki.